

Η

ΑΡΧΗ ΕΞΕΤΑΣΗΣ ΠΡΟΔΙΚΑΣΤΙΚΩΝ ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ

3^ο ΚΛΙΜΑΚΙΟ

Συνήλθε στην έδρα της στις 8-4-2019 με την εξής σύνθεση: Σταυρούλα Κουρή - Πρόεδρος και Εισηγήτρια, Ελισάβετ Αλαγιαλόγλου και Μαρία-Ελένη Σιδέρη, Μέλη.

Για να εξετάσει την από 21-3-2019 (ημεροχρονολογία ανάρτησης στον ηλεκτρονικό τόπο του διαγωνισμού Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ.) προδικαστική προσφυγή με Γενικό Αριθμό Κατάθεσης (ΓΑΚ) - Αρχή Εξέτασης Προδικαστικών Προσφυγών (ΑΕΠΠ) 354/21-3-2019 του οικονομικού φορέα «...».

Κατά της αναθέτουσας αρχής «ΚΕΝΤΡΟ ΕΦΟΔΙΑΣΜΟΥ ...- ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΠΡΟΜΗΘΕΙΩΝ», νόμιμα εκπροσωπούμενης.

Και την από 3-4-2019 παρέμβαση του οικονομικού φορέα «...» και το διακριτικό τίτλο «...ΙΚΕ», νόμιμα εκπροσωπούμενου.

Η συζήτηση άρχισε, αφού άκουσε την Εισηγήτρια Σταυρούλα Κουρή.

Αφού μελέτησε τα σχετικά έγγραφα

Σκέφτηκε κατά το Νόμο

1. Επειδή, με την προδικαστική προσφυγή του ο προσφεύγων επιδιώκει την ακύρωση, άλλως την τροποποίηση όρων της με αρ. 3/2019 διακήρυξης της αναθέτουσας αρχής για την ανάθεση της δημόσιας σύμβασης «ΠΑΡΟΧΗ ΕΡΓΑΣΙΩΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ / ΣΥΝΤΗΡΗΣΗΣ ΕΠΙΧΡΙΣΜΑΤΩΝ / ΒΑΦΩΝ ΚΑΙ ΚΑΘΑΡΙΣΜΟΥ ΕΠΙΦΑΝΕΙΩΝ ΣΕ Π.ΠΛΟΙΑ, ΠΛΩΤΑ ΜΕΣΑ, ΚΑΙ ΠΛΩΤΕΣ ΔΕΞΑΜΕΝΕΣ ΣΤΟ ... (...) ΚΑΙ ΕΥΡΥΤΕΡΗ ΠΕΡΙΟΧΗ ...ΚΑΙ ΣΤΟ ..... (...), ΜΕΣΩ ΣΥΝΑΨΗΣ ΣΥΜΦΩΝΙΩΝ ΠΛΑΙΣΙΟ».

2. Επειδή, με την ως άνω υπ' αριθ. πρωτ. 3/2019 διακήρυξη προκηρύχθηκε ηλεκτρονικός ανοικτός διαγωνισμός για την ανάθεση της συμφωνίας πλαίσιο «ΠΑΡΟΧΗ ΕΡΓΑΣΙΩΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ / ΣΥΝΤΗΡΗΣΗΣ ΕΠΙΧΡΙΣΜΑΤΩΝ / ΒΑΦΩΝ ΚΑΙ ΚΑΘΑΡΙΣΜΟΥ ΕΠΙΦΑΝΕΙΩΝ ΣΕ Π.ΠΛΟΙΑ,

Αριθμός απόφασης: 435/2019

ΠΛΩΤΑ ΜΕΣΑ, ΚΑΙ ΠΛΩΤΕΣ ΔΕΞΑΜΕΝΕΣ ΣΤΟ ... (...) ΚΑΙ ΕΥΡΥΤΕΡΗ ΠΕΡΙΟΧΗ ...ΚΑΙ ΣΤΟ ... (...), ΜΕΣΩ ΣΥΝΑΨΗΣ ΣΥΜΦΩΝΙΩΝ ΠΛΑΙΣΙΟ» διάρκειας δεκαοκτώ (18) μηνών, CPV ..., ... και ..., με κριτήριο κατακύρωσης την πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά βάσει της χαμηλότερης προσφερόμενης τιμής (χαμηλότερο ολικό κόστος για κάθε Ναύσταθμο), προϋπολογισθείσας αξίας 920.000€ (πλέον του αναλογούντος ΦΠΑ) και δη, κατά τον όρο 1. της διακήρυξης : α) στα π.πλοία, πλωτά μέσα και πλωτές κατασκευές στο Ναύσταθμο ...και ευρύτερη περιοχή ..., μέσω σύναψης συμφωνίας πλαίσιο, διάρκειας 18 μηνών, προϋπολογισθείσας δαπάνης 620.000€, όποιο εκ των 2 επέλθει πρώτο, β) στα π.πλοία, πλωτά μέσα και πλωτές κατασκευές στο Ναύσταθμο ...μέσω σύναψης συμφωνίας πλαίσιο, διάρκειας 18 μηνών, προϋπολογισθείσας δαπάνης 300.000€, όποιο εκ των 2 επέλθει πρώτο. Καταληκτική ημερομηνία υποβολής προσφορών έχει ορισθεί η 9^η Απριλίου 2019 και ώρα 16.00. Η εν λόγω διακήρυξη απεστάλη για δημοσίευση στην ΕΕΕΕ την 21-2-2019, καταχωρήθηκε στο ΚΗΜΔΗΣ την 25-2-2019 με ΑΔΑΜ ...και καταχωρήθηκε στη διαδικτυακή πύλη του Εθνικού Συστήματος Ηλεκτρονικών Δημοσίων Συμβάσεων (Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ.) την ίδια ημέρα με Συστημικό Αριθμό α/α ....

3. Επειδή, ειδικότερα, με τη συγκεκριμένη προδικαστική προσφυγή, ο προσφεύγων βάλλει κατά συγκεκριμένων όρων της διακήρυξης και συγκεκριμένα: α) Η προσβαλλόμενη διακήρυξη δεν περιλαμβάνει το είδος και την ποσότητα των προς εκτέλεση εργασιών, καθώς και το κόστος αυτών, είναι ασαφής γιατί καλεί τους οικονομικούς φορείς να υποβάλλουν προσφορά για την εκτέλεση εργασιών, χωρίς οι οικονομικοί φορείς να γνωρίζουν ποιες και πόσες εργασίες μπορεί να τους ανατεθούν και για το λόγο αυτό είναι ακυρωτέα, κατ' επίκληση του άρθρου 273 παρ. 1 του ν.4412/2016. Συγκεκριμένα σε όλους τους πίνακες εργασιών – προσφερομένων τιμών και για τους δύο (2) Ναυστάθμους δεν περιλαμβάνονται εκτιμήσεις των επιφανειών σε τετραγωνικά μέτρα (μ^2), ούτε οι τύποι των πλοίων στους οποίους θα εκτελεσθούν εργασίες. Η αναφορά του τύπου των πλοίων στην διακήρυξη είναι αναγκαία, κατά τον προσφεύγοντα, γιατί άλλες είναι οι συνθήκες και ο βαθμός δυσκολίας εκτέλεσης εργασιών σε ένα υποβρύχιο με περιορισμένο χώρο και άλλες σε μία φρεγάτα ή ένα αρματαγωγό. Αποτέλεσμα

Αριθμός απόφασης: 435/2019

της παράλειψης της αναθέτουσας αρχής να αναφέρει τις ποσότητες των εργασιών που πρόκειται να ανατεθούν και τους τύπους των πλοίων στα οποία πρόκειται να εκτελεσθούν οι εργασίες είναι, κατά τον προσφεύγοντα, οι διαγωνιζόμενοι να μην γνωρίζουν τι ακριβώς υπηρεσίες θα κληθούν να προσφέρουν και που και έτσι τους στερείται η δυνατότητα να υποβάλλουν ασφαλή οικονομική προσφορά. Επίσης, ο προσφεύγων προβάλλει ότι σε όλες τις έως τώρα διακηρύξεις του ... για τις συγκεκριμένες εργασίες υπήρχε εκτίμηση των επιφανειών σε τετραγωνικά μέτρα και οι διαγωνιζόμενοι καλούνταν να προσφέρουν τιμές για τα αναφερόμενα μέτρα. Η έλλειψη αυτή καθιστά την επίμαχη διακήρυξη άκυρη και η ακυρότητα της δεν δύναται να θεραπευθεί με τους αναγραφόμενους και ακατανόητους συντελεστές βαρύτητας επί αγνώστων και απροσδιόριστων επιφανειών. Εξάλλου επικαλείται ότι η μη αναφορά των επιφανειών που θα εκτελεσθούν εργασίες παραβιάζει ευθέως τις αρχές της διαφάνειας και του ελεύθερου και ανόθευτου ανταγωνισμού. **β)** Στον πίνακα 2 (Για ...) (Καθαρισμού επιφανειών σε χώρους) (σελ.60) οι διαγωνιζόμενοι καλούνται να μην προσφέρουν τιμές στις εργασίες IA1, IA2, IA3, IA4, IA7, IA8 και IA9. Οι τιμές βάσει της διακήρυξης για τις άνω εργασίες θα προκύψουν από την προσφερόμενη για την εργασία IA5 τιμή (βασική τιμή) την οποία θα πολλαπλασιάσει η αναθέτουσα με διάφορους τυχαίους για κάθε εργασία συντελεστές. Με αυτόν τον τρόπο όμως περιορίζεται ανεπίτρεπτα η ελευθερία των διαγωνιζομένων να προσφέρουν τις τιμές που εκείνοι θεωρούν εύλογες για κάθε εργασία και κατ' επέκταση περιορίζεται ανεπίτρεπτα ο ελεύθερος ανταγωνισμός. Συνεπώς και το σημείο αυτό της διακήρυξης είναι, κατά τον προσφεύγοντα, ακυρωτέο προκειμένου να συμπληρωθεί – διορθωθεί. **γ)** Στο άρθρο 1 του τεύχους «Ειδικό Όροι» με τίτλο περιεχόμενα (υπό φακέλου) «Δικαιολογητικά συμμετοχής – Τεχνική προσφορά» στην παρ. 2 ορίζεται : «2. Τεχνική προσφορά Στον (υπό)φάκελο με την ένδειξη «Δικαιολογητικά Συμμετοχής – Τεχνική προσφορά», περιλαμβάνεται η τεχνική προσφορά του οικονομικού φορέα και τα αναφερόμενα ηλεκτρονικά αρχεία (μορφή pdf) όπως αναλυτικά περιγράφονται στον πίνακα παραγράφου (β) της συνημμένης Προσθήκης «1» του παρόντος Παραρτήματος. Επισημαίνεται ότι σύμφωνα με την παράγραφο 5 του άρθρου 79 του Ν. 4412/2016 η αναθέτουσα αρχή μπορεί να ζητεί από προσφέροντες

Αριθμός απόφασης: 435/2019

και υποψήφιους, σε οποιοδήποτε χρονικό σημείο κατά τη διάρκεια της διαδικασίας, να υποβάλλουν όλα ή ορισμένα δικαιολογητικά, όταν αυτό απαιτείται για την ορθή διεξαγωγή της διαδικασίας.». Επίσης, στο άρθρο 8 του τεύχους «Ειδικό Όροι» με τίτλο «Κριτήρια Επιλογής» εδ. 4 ορίζονται τα εξής: «4. Για την επίτευξη των όρων και των απαιτήσεων της Τεχνικής Προδιαγραφής, όσον αφορά στην εκτέλεση των εργασιών αλλά και στις δυνατότητες παραγωγής, ο ανάδοχος θα πρέπει να διαθέτει κατάλληλο, επαρκή και σύγχρονο τεχνολογίας εξοπλισμό (μηχανήματα, συσκευές ψηγματοβολής, υδροβολής, γερανούς, σκαλωσιές, αναβατόρια κτλ.) καθώς και κατάλληλα εκπαιδευμένο και επαρκές προσωπικό.» (σελ. 35). Τέλος στην σελίδα 42 και στα δικαιολογητικά που πρέπει να υποβάλλουν οι διαγωνιζόμενοι ορίζονται τα εξής: «Υπεύθυνη δήλωση (Ν. 1599/86) όπου θα αναφέρεται ότι ο συμμετέχων: α. διαθέτει όλα τα απαιτούμενα μέσα/εξοπλισμό/μηχανήματα/προσωπικό για την ανάληψη των εργασιών της παρούσης Διακήρυξης, β. διατηρεί τη δυνατότητα να εκτελέσει ταυτόχρονα τουλάχιστον ένα είδος εργασίας από τον πίνακα 1 και δύο είδη εργασιών από τον πίνακα 2 Προσθήκης 5 Παραρτήματος «Β» παρούσης (οι εργασίες δύναται να αφορούν διαφορετικά σκάφη), επιτυγχάνοντας την αντίστοιχη καθοριζόμενη δυναμικότητα, στον Ναύσταθμο Σαλαμίνας και ευρύτερη περιοχή Αμφιάλης και στον Ναύσταθμο Κρήτης.». Από τους άνω αναφερόμενους όρους της διακήρυξης προκύπτει, κατά τον προσφεύγοντα, ότι η αναθέτουσα αρχή δεν προσδιορίζει τα δικαιολογητικά που πρέπει να προσκομίσουν οι διαγωνιζόμενοι για να αποδείξουν αφενός την επάρκεια και το σύγχρονο του εξοπλισμού τους και αφετέρου την εκπαίδευση και την επάρκεια του προσωπικού τους. Θεωρεί προφανές ο προσφεύγων ότι η υπεύθυνη δήλωση του διαγωνιζόμενου δεν είναι αποδεικτικό στοιχείο ούτε για την επάρκεια και το είδος του μηχανικού εξοπλισμού, ούτε για την επάρκεια και εκπαίδευση του προσωπικού του. Οι διαγωνιζόμενοι θα πρέπει, κατ' αυτόν, να κληθούν να προσκομίσουν στοιχεία που αφορούν τον εξοπλισμό και για το προσωπικό θεωρημένες καταστάσεις προσωπικού από την επιθεώρηση εργασίας, Αναλυτικές Περιοδικές Δηλώσεις (ΑΠΔ) από ΙΚΑ, στοιχεία που να αποδεικνύουν την εκπαίδευσή του, καθώς και βεβαιώσεις εκπαίδευσης αυτού από αναγνωρισμένο φορέα. Σε όλες τις προηγούμενες διαγωνιστικές

Αριθμός απόφασης: 435/2019

διαδικασίες με το ίδιο αντικείμενο το ... καθόριζε ειδικά τα πιστοποιητικά και βεβαιώσεις που έπρεπε να προσκομίσουν οι διαγωνιζόμενοι για να αποδείξουν τα ανωτέρω. Κατά τον προσφεύγοντα, η παράλειψη της επίμαχης διακήρυξης να προσδιορίζει επακριβώς τα απαιτούμενα δικαιολογητικά και βεβαιώσεις την καθιστά ακυρωτέα όχι μόνο γιατί επιτρέπει την συμμετοχή διαγωνιζόμενων χωρίς να αποδεικνύουν την πληρότητα και επάρκεια του εξοπλισμού τους και του προσωπικού τους, αλλά και για παράβαση της αρχής της ίσης μεταχείρισης των διαγωνιζομένων και λόγω ασάφειας ως προς τα προσκομιστέα δικαιολογητικά απόδειξης του κριτηρίου επιλογής. **δ)** Στο άρθρο 8§2 εδ. α του τεύχους της διακήρυξης «Ειδικό Όροι» (σελ. 35) αναφέρεται ότι *«οι διαγωνιζόμενοι οικονομικοί φορείς θα πρέπει να είναι εγγεγραμμένοι στο Ειδικό Μητρώο Επιχειρήσεων, Ναυπήγησης ..... σε κατηγορία κατατάξεως απολύτως σχετική και ταυτιζόμενη με το αντικείμενο του παρόντος διαγωνισμού και συγκεκριμένα για εργασίες βαφής και καθαρισμού σε πλοία πλωτά μέσα και δεξαμενές ....»*. Περαιτέρω στην παρ. 7 του αυτού άρθρου 8 αναφέρεται ότι *«Οι συμμετέχοντες θα υποβάλλουν επίσημα στοιχεία που θα πιστοποιούν τον κύκλο εργασιών της εταιρίας ..... σε πλοία ή / και πλωτές δεξαμενές ή/ και δεξαμενές ξηρά ..»* Από τα ανωτέρω προκύπτει, κατά τον προσφεύγοντα, ότι οι διαγωνιζόμενοι πρέπει να είναι εγγεγραμμένοι στο Ειδικό Μητρώο για την εκτέλεση των εργασιών βαφής και καθαρισμού σε πλοία, πλωτά μέσα και δεξαμενές, προφανώς πλωτές δεξαμενές γιατί αυτό είναι το αντικείμενο του έργου και αυτό σημαίνει ο σύνδεσμος «και» ανάμεσα στις λέξεις πλωτά μέσα και δεξαμενές. Μολονότι το αντικείμενο του διαγωνισμού αφορά πλωτά μέσα και πλωτές δεξαμενές όπως αναφέρεται και στον τίτλο και το αντικείμενό του στο άρθρο 8§7 η διακήρυξη επιτρέπει στους διαγωνιζόμενους να επικαλεσθούν στον κύκλο εργασιών τους και εργασίες σε δεξαμενές ξηράς, που ουδεμία σχέση έχουν με το αντικείμενο του διαγωνισμού και προφανώς, αν δεν τέθηκε εκ παραδρομής, είναι φωτογραφικός για την εξυπηρέτηση αυτών που δεν έχουν εκτελέσει εργασίες σε πλωτές δεξαμενές. Συνεπώς θα πρέπει να ακυρωθεί, κατ' αυτόν, η διακήρυξη προκειμένου να απαλειφθεί ο όρος του άρθρου 8§7 των Ειδικών Όρων που επιτρέπει να ληφθούν υπόψη στον κύκλο εργασιών και εργασίες σε δεξαμενές ξηράς. **ε)** Στον τίτλο της υπό ανάθεση παροχής υπηρεσιών, όσο

Αριθμός απόφασης: 435/2019

και στο αντικείμενο του διαγωνισμού αναφέρεται η παροχή εργασιών Εφαρμογής/Συντήρησης επιχρισμάτων ....». Επιχρίσματα είναι η επικάλυψη των τοίχων και του σκελετού ενός κτιρίου με ένα ή περισσότερα στρώματα κονιάματος. Το αντικείμενο όμως του διαγωνισμού δεν περιλαμβάνει εργασίες επιχρισμάτων. Συνεπώς εφόσον δεν περιλαμβάνονται εργασίες επιχρισμάτων προς αποφυγή αμφισβητήσεων ή παρερμηνειών ο όρος «επιχρίσματα» θα πρέπει να αφαιρεθεί από τον τίτλο και το αντικείμενο της προσβαλλόμενης διακήρυξης.

4. Επειδή, έχει κατατεθεί, δεσμευθεί και πληρωθεί το νόμιμο παράβολο κατά το άρθρο 363 παρ.1 του Ν. 4412/2016 και άρθρο 5 παρ.1 του Π.Δ. 39/2017 (ηλεκτρονικό παράβολο με κωδικό ...), ποσού 4.600,00 €.

5. Επειδή, ο επίδικος διαγωνισμός ενόψει του αντικειμένου του και της προϋπολογισθείσας δαπάνης του ποσού 920.000€, ήτοι ανώτερης αξίας των 60.000 €, σύμφωνα με το άρθρο 345 παρ.1 του Ν.4412/2016, όπως και του χρόνου αποστολής δημοσίευσής του, εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του Ν. 4412/2016 και στη δικαιοδοσία της Α.Ε.Π.Π., και συνεπώς παραδεκτώς κατά τούτο ασκείται η εν λόγω προδικαστική προσφυγή ενώπιον της Α.Ε.Π.Π.

6. Επειδή, η υπό κρίση προδικαστική προσφυγή έχει κατατεθεί εμπροθέσμως, σύμφωνα με το άρθρο 361 παρ. 1 του Ν. 4412/2016 και το άρθρο 4 παρ. 1 του Π.Δ. 39/2017, δοθέντος ότι η προσβαλλόμενη διακήρυξη αναρτήθηκε στο ΚΗΜΔΗΣ την 25-2-2019 και ο προσφεύγων, κατά δήλωσή του, έλαβε γνώση την 12-3-2019, σε κάθε δε περίπτωση είναι εμπρόθεσμη, σύμφωνα και με την περ. γ' της παρ. 1 του άρθρου 361 ν.4412/2016.

7. Επειδή, το έννομο συμφέρον του προσφεύγοντος οικονομικού φορέα στοιχειοθετείται στο γεγονός ότι ως επιχείρηση εγγεγραμμένη στο Ειδικό Μητρώο Επιχειρήσεων ναυπήγησης, μετατροπής, επισκευής και συντήρησης πλοίων, συνιστά προδήλως ενδιαφερόμενο προς ανάθεση της συγκεκριμένης σύμβασης, πλην όμως οι προσβαλλόμενοι όροι καθιστούν ουσιωδώς δυσχερή τη συμμετοχή του.

8. Επειδή, η αναθέτουσα αρχή με το υπ' αρ.πρωτ. Φ.604.4.3/3/19 Σ.599/29.3.2019 έγγραφο απόψεων της προβάλλει τα ακόλουθα: **A)** Επί του πρώτου λόγου της ασηκθείσας προδικαστικής προσφυγής: α. Η συμφωνία-πλαίσιο δεν δημιουργεί από μόνη της μια νομικά δεσμευτική

Αριθμός απόφασης: 435/2019

σύμβαση, και δεν αποτελεί δημόσια σύμβαση, σε αντίθεση με τις επιμέρους συμβάσεις που συνάπτονται βάσει των συμφωνιών αυτών. Σε γενικές γραμμές τα μέρη σε μια συμφωνία-πλαίσιο δεν υποχρεούνται εκ του νόμου να παρέχουν ή να δεχτούν τις υπηρεσίες που αποτελούν αντικείμενο της συμφωνίας-πλαίσιο, παρά μόνον εάν και όταν η αναθέτουσα αρχή ζητήσει τη σύναψη συγκεκριμένης σύμβασης. β. Η χρήση της συμφωνίας-πλαίσιο ταιριάζει κυρίως για την προμήθεια ειδών, παροχή υπηρεσιών και εκτέλεση έργων που καλύπτουν πάγιες επαναλαμβανόμενες ανάγκες, η ακριβής ποσότητα των οποίων δεν είναι εκ των προτέρων γνωστή και δεν αναμένεται να μεταβληθούν ουσιωδώς κατά τα τεχνικά τους χαρακτηριστικά στο χρόνο ισχύος της συμφωνίας-πλαίσιο. γ. Η μνημονευόμενη στην προσφυγή Απόφαση του ΕΣ με αριθμό 218/2006 αφορά δημόσιο μειοδοτικό διαγωνισμό και όχι συμφωνία-πλαίσιο. δ. Κατόπιν των ανωτέρω σε συνδυασμό με τις διατάξεις του άρθρου 39 παρ. 1 και άρθρου 2 περίπτωση 10 της παρ.1 του Ν.4412/2016, κατά την οποία στις συμφωνίες πλαίσιο καταγράφονται «όπου ενδείκνυνται οι προβλεπόμενες ποσότητες», γίνεται σαφές ότι δεν απαιτείται ο ακριβής προσδιορισμός των ποσοτήτων των εργασιών που επιζητεί η αναθέτουσα αρχή στη διακήρυξη της συμφωνίας-πλαίσιο. Ο καθορισμός του μεγέθους των επιφανειών που θα δεχθούν τις υπηρεσίες των οικονομικών φορέων θα λάβει χώρα σε μεταγενέστερο στάδιο, ήτοι κατά τη διαδικασία σύναψης εκτελεστικών συμβάσεων, οπότε και θα καθοριστούν όλες οι απαραίτητες λεπτομέρειες. Άλλωστε, σύμφωνα με την παράγραφο 4 του άρθρου 39 του Ν. 4412/16 παρέχεται η δυνατότητα στην αναθέτουσα αρχή, πριν την ανάθεση των συμβάσεων, να διαβουλευτεί γραπτώς με τον οικονομικό φορέα που είναι αντισυμβαλλόμενο μέρος στη συμφωνία-πλαίσιο, ζητώντας του, εάν χρειάζεται να συμπληρώσει την προσφορά του. ε. Διευκρινίζεται ότι οι εργασίες που αποτελούν αντικείμενο του διαγωνισμού καθώς και η έκτασή τους καθορίζονται μετά από την επιθεώρηση που διεξάγει εξειδικευμένο προσωπικό του ... στους χώρους και μετά την αξιολόγηση των ευρημάτων που προκύπτουν από αυτή την επιθεώρηση. Γίνεται, λοιπόν, κατανοητό ότι κατά τη σύνταξη της διακήρυξης του διαγωνισμού δεν είναι δυνατόν να καθοριστούν οι ακριβείς ποσότητες (έκταση σε m²) των εργασιών που θα απαιτηθούν και θα ανατεθούν από κάθε κατηγορία κατά τη διάρκεια

Αριθμός απόφασης: 435/2019

ισχύος της συμφωνίας-πλαίσιο. Η δυσκολία αυτή έγκειται στο ότι δεν είναι εφικτό να προβλεφθούν τα ευρήματα στους χώρους που θα επιθεωρηθούν οπότε ακόμα και μια εκτίμηση της έκτασης των εργασιών θα ήταν παρακινδυνευμένη και ενδέχεται να απέχει πολύ από τις αντικειμενικές απαιτήσεις που θα προκύψουν ανά κατηγορία εργασιών. στ. Επιπλέον, σύμφωνα με την παράγραφο 7 του κυρίου σώματος της διακήρυξης 'Η υπηρεσία δεν έχει υποχρέωση να εξαντλήσει τους προϋπολογισμούς των προμηθειών, εφόσον τούτο δεν επιβάλλεται από τις ανάγκες της, όπως αυτές θα διαμορφωθούν στη διάρκεια των συμφωνιών-πλαίσιο". Συνεπώς η αιτίαση της εταιρείας ότι με τη μη αναγραφή των ποσοτήτων οι οικονομικοί φορείς δε δύναται να γνωρίζουν ποιες και πόσες εργασίες μπορεί να τους ανατεθούν, κατά την αναθέτουσα αρχή, δεν ευσταθεί λαμβάνοντας υπόψη ότι, ακόμα και στην περίπτωση κατά την οποία θα προσδιορίζονταν εκτιμώμενες ποσότητες στη διακήρυξη, θα παρέμενε στη διακριτική ευχέρεια της αναθέτουσας αρχής να αναθέσει το σύνολο της εκτιμώμενης ποσότητας ή μέρος αυτής σε αριθμό εργασιών κατά τη διάρκεια ισχύος της συμφωνίας πλαίσιο ή να μην αναθέσει καμία εργασία. ζ. Για τους ως άνω αναφερθέντες λόγους αντί για την αναγραφή ποσοτήτων (έκταση σε m²) επελέγη η υιοθέτηση συντελεστών βαρύτητας. Οι εν λόγω συντελεστές που θα χρησιμοποιηθούν για την ανάδειξη του μειοδότη έχουν προκύψει βάσει της συχνότητας απαίτησης εκτέλεσης των εργασιών και εξήχθησαν στη βάση της συχνότητας που αναμένεται ο εργολάβος να διεκπεραιώσει μια εργασία σύμφωνα με τη συσσωρευμένη γνώση της αναθέτουσας αρχής, η οποία αποκτήθηκε από την παρακολούθηση της εξέλιξης των αντίστοιχων εργολαβιών των παρελθόντων ετών.

B) Επί του δεύτερου λόγου της ασκηθείσας προδικαστικής προσφυγής: α. Η χρήση συντελεστών για τον υπολογισμό του κόστους (ανά μονάδα μέτρησης) στις κατηγορίες εργασιών IA1, IA2, IA3, IA4, IA7, IA8 και IA9 βάσει της προσφερομένης τιμής του IA5 προέκυψε από την απαίτηση για «συρρίκνωση» των προσφερομένων τιμών. Η απαίτηση αυτή ανέκυψε από τη συγκριτική αξιολόγηση προηγούμενων διαγωνιστικών διαδικασιών, κατόπιν της οποίας διαπιστώθηκε αύξηση στις προσφερόμενες τιμές για τις ίδιες ή συναφείς κατηγορίες εργασιών. Η επιλογή των συντελεστών προέκυψε μετά

Αριθμός απόφασης: 435/2019

από επεξεργασία και αξιοποίηση πληροφοριών της διεθνούς συναφούς βιβλιογραφίας καθώς και της αντίστοιχης συσσωρευμένης εμπειρίας του .... β. Περαιτέρω, η εκτέλεση κατά το παρελθόν από φορείς του συγκεκριμένου είδους εργασιών τους δίνει τη δυνατότητα να γνωρίζουν εμπειρικά τις ιδιαιτερότητες της εργολαβίας ανά κατηγορία εργασιών, με αποτέλεσμα να δύνανται να εκτιμήσουν / υπολογίσουν καλύτερα τις αντίστοιχες προσφερόμενες τιμές. Αντίστοιχο επίπεδο ενημέρωσης επί των προαναφερομένων ιδιαιτεροτήτων δεν είναι αναμενόμενο να κατέχεται από τους λοιπούς ενδιαφερόμενους, για την εργολαβία, οικονομικούς φορείς. Συνεπώς, εκτιμάται ότι ο ελεύθερος ανταγωνισμός όχι μόνο δεν περιορίζεται με τη χρήση των συντελεστών για τον υπολογισμό, αντιθέτως η συσχέτιση του κόστους για έκαστη κατηγορία εργασιών με την προσφερόμενη τιμή μιας μοναδικής κατηγορίας εξυπηρετεί την ευρύτερη συμμετοχή ενδιαφερομένων και ενισχύει την διαφάνεια και τον ανταγωνισμό μεταξύ των συμμετεχόντων.

Γ) Επί του τρίτου λόγου της ασκηθείσας προδικαστικής προσφυγής: α. Στα δικαιολογητικά που υποχρεούνται να καταθέσουν οι υποψήφιοι ανάδοχοι μαζί με την τεχνική προσφορά τους περιλαμβάνεται Υπεύθυνη Δήλωση (Ν. 1599/86) στην οποία θα αναφέρεται ότι ο συμμετέχων: 1) διαθέτει όλα τα απαιτούμενα μέσα / εξοπλισμό / μηχανήματα / προσωπικό για την ανάληψη των εργασιών της Διακήρυξης, 2) διατηρεί τη δυνατότητα να εκτελέσει ταυτόχρονα τουλάχιστον ένα είδος εργασίας από τον πίνακα 1 και δύο είδη εργασιών από τον πίνακα 2 της Προσθήκης 5 του Παραρτήματος «Β» της Διακήρυξης (οι εργασίες δύνανται να αφορούν διαφορετικά σκάφη), επιτυγχάνοντας, τοιουτοτρόπως, την αντίστοιχη καθοριζόμενη δυναμικότητα, στο Ναύσταθμο ..., στην ευρύτερη περιοχή ...και στον Ναύσταθμο .... β. Στο Άρθρο 9 των Ειδικών Όρων της Διακήρυξης αναφέρεται ότι: «Ο ανάδοχος υποχρεούται στη διάθεση των μέσων / εξοπλισμού / μηχανημάτων / προσωπικού και υλικών (λ.χ. υλικό για ψηγματοβολή) προκειμένου να είναι σε θέση να καλύπτει τεχνικά τις απαιτήσεις για τις κατηγορίες εργασιών της ΠΕΔ. Δεδομένου ότι οι εργασίες αφορούν σε οποιοδήποτε εσωτερικό / εξωτερικό τμήμα της κατασκευής (για όλα τα πλοία και πλωτά μέσα ανεξάρτητα από τον τύπο τους)

οι ενδεχόμενες απαιτήσεις για ανέγερση ικριωμάτων, χρήση γερανοφόρου

Αριθμός απόφασης: 435/2019

ανυψωτικού μηχανήματος ή καταλλήλου αναβατορίου αποτελούν υποχρέωση του εργολάβου. Σε περίπτωση αδυναμίας διαθέσεως του απαραίτητου εξοπλισμού / μέσων και προσωπικού για την εκτέλεση όλων των εργασιών, θα κηρύσσεται έκπτωτος και θα επωμίζεται το σύνολο των υποχρεώσεων που απορρέουν από την ισχύουσα νομοθεσία». Συνεπώς αν ο ανάδοχος, παρά την κατάθεση της υπεύθυνης δήλωσης, δε διαθέτει, τελικά, τον απαιτούμενο εξοπλισμό και το ανθρώπινο δυναμικό, τα οποία, αμφότερα, θα του επιτρέψουν να ανταποκριθεί με την σαφώς προσδιορισμένη συχνότητα που προαναφέρθηκε στην ανωτέρω παράγραφο β στην εκτέλεση των, επίσης, σαφώς προσδιορισμένων εργασιών, (ενός είδους εκ του πίνακα 1 και δύο ειδών εργασιών από τον πίνακα 2 της Προσθήκης 5 του Παραρτήματος «Β» της Διακήρυξης) θα κηρυχθεί έκπτωτος. Άλλωστε είναι κοινός τόπος ότι η διάθεση του εξοπλισμού και του ανθρώπινου δυναμικού με μέριμνα του αναδόχου συναρτάται από την ποιότητα/είδος και την ποσότητα της εργασίας όποτε και εάν αυτή του ανατεθεί. γ. Η αναθέτουσα αρχή έχει την αρμοδιότητα να καθορίζει το ελάχιστο επίπεδο κριτηρίων τεχνικών ή/και επαγγελματικών ικανοτήτων που κρίνει αναγκαίο για την επιτυχή υλοποίηση της σύμβασης σύμφωνα με τα καθοριζόμενα στο υφιστάμενο θεσμικό πλαίσιο. Ο καθορισμός των ικανοτήτων αυτών αποβλέπει στο να διαπιστώσει η αναθέτουσα αρχή εάν ο εκάστοτε προσφέρων διαθέτει την ικανότητα να ανταποκριθεί στην εκτέλεση της σύμβασης και συνίσταται στο να θεσπιστούν εύλογες προϋποθέσεις καταλληλότητας των υποψηφίων που θα μετέχουν στον διαγωνισμό. δ. Η επάρκεια στην επαγγελματική εκπαίδευση που έχει λάβει το προσωπικό του εκάστοτε αναδόχου θεωρείται δεδομένη και επιπλέον αποτελεί την “εκ των ων ουκ άνευ υποχρέωση” αυτού να είναι σε θέση να ανταπεξέλθει κατά τρόπο άριστο στις υποχρεώσεις που απορρέουν από την σύμβαση και περιγράφονται στη σχετική διακήρυξη / κατακύρωση. Το ....., ως αποδέκτης του «προϊόντος» των εργασιών που αναθέτει, ελέγχει ποσοτικά και ποιοτικά τις εκτελούμενες εργασίες σε όλες τις φάσεις που μεσολαβούν από την ανάθεσή τους έως την ολοκλήρωση αυτών, με σκοπό να αποφανθεί επί της επάρκειας/πληρότητας του «προϊόντος» και ακολούθως να αποφασίσει με γνώμονα το δημόσιο συμφέρον εάν θα προβεί στην παραλαβή ή στην απόρριψή του. ε. Επισημαίνεται, ακόμη, ότι στην ηλεκτρονική

Αριθμός απόφασης: 435/2019

διεύθυνση της ΕΑΑΔΗΣΥ παρατίθεται υπόδειγμα διακήρυξης για τη σύναψη συμφωνίας-πλαίσιο. Στο υπόδειγμα αυτό δεν περιγράφονται αναλυτικά τα δικαιολογητικά που χρειάζεται να προσκομίσουν οι οικονομικοί φορείς, προκειμένου να συμμετάσχουν στη διαγωνιστική διαδικασία επί διακήρυξης συμφωνιών-πλαίσιο. Η αναθέτουσα αρχή διατηρεί τη δυνατότητα να ζητήσει τα δικαιολογητικά τα οποία εκείνη φρονεί για την εκτέλεση της σύμβασης.

Δ) Επί του τέταρτου λόγου της ασκηθείσας προδικαστικής προσφυγής:

α. Ο αριθμός των υφισταμένων πλωτών δεξαμενών είναι περιορισμένος. Επιπρόσθετα, ενδέχεται να υφίστανται κατάλληλοι ενδιαφερόμενοι οικονομικοί φορείς, (εγγεγραμμένοι στο αντίστοιχο ειδικό μητρώο επιχειρήσεων ναυπήγησης, μετατροπής, επισκευής και συντήρησης πλοίου το οποίο τηρείται σε έντυπη και ηλεκτρονική μορφή από τις Διευθύνσεις Ανάπτυξης των Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων (Ν.Α.) που έχουν συσταθεί σύμφωνα με την παρ. 2, του άρθρου 1, του Ν.3325/2005 (ΦΕΚ 68Α'), και σε Κατηγορία Κατατάξεως απολύτως σχετική και ταυτιζόμενη με το αντικείμενο του παρόντος Διαγωνισμού και συγκεκριμένα για εργασίες βαφής και καθαρισμού σε πλοία / πλωτά μέσα και δεξαμενές ως αντίστοιχο άρθρο 8 παρα. 2 διακήρυξης) οι οποίοι εναρμονίζονται με τις σύγχρονες τεχνικές απαιτήσεις και δύνανται να αναλάβουν την υπόψη εργολαβία, που όμως δεν κατέχουν κύκλο εργασιών σε πλωτές δεξαμενές.

β. Επισημαίνεται, ότι οι απαιτούμενες εργασίες για προετοιμασία των μεταλλικών επιφανειών (λ.χ. εκτέλεση αμμοβολών) καθαρισμό / βαφή δεξαμενών ξηράς είναι απόλυτα συναφείς με τις αντίστοιχες και ανάλογες σε πλωτές δεξαμενές από πλευράς συνθηκών/περιβάλλοντος στο οποίο θα κληθεί να εργαστεί/λειτουργήσει το προσωπικό του αναδόχου (διαστάσεων χώρων/ συνολικού όγκου και ιδιοτεροτήτων/εμποδίων/διαμορφώσεων). Συνεπώς, στα πλαίσια εξυπηρέτησης του ανταγωνισμού και κατ επέκταση του δημοσίου συμφέροντος δίδεται η δυνατότητα συμμετοχής στον προκείμενο διαγωνισμό κατάλληλων οικονομικών φορέων με κύκλο εργασιών που περιλαμβάνουν εκτός των άλλων και εκτελούμενες σε δεξαμενές ξηράς.

Ε) Επί του πέμπτου λόγου της ασκηθείσας προδικαστικής προσφυγής:

α. Υφίστανται διάφοροι ορισμοί που μπορούν να αναζητηθούν για τη λέξη επίχρισμα όπως «Μείγμα υλικού για επάλειψη ή επικάλυψη επιφάνειας»

(www.lexigram.gr). Στο τεύχος της διακήρυξης ο όρος «επίχρισμα» δεν συσχετίζεται με «επικάλυψη των τοίχων και του σκελετού ενός κτιρίου με ένα ή περισσότερα στρώματα κονιάματος». Αντιθέτως, στην Π.Ε.Δ. ήδη από την πρώτη παράγραφο (Πεδίο Εφαρμογής) διευκρινίζεται ότι «Η παρούσα Π.Ε.Δ. καθορίζει τις τεχνικές απαιτήσεις για τις εργασίες εφαρμογής / συντήρησης επιχρισμάτων / βαφών (υποσημείωση 1) και καθαρισμού επιφανειών στους εσωτερικούς / εξωτερικούς χώρους των ...Πλοίων των Πλωτών Μέσων και των Πλωτών Δεξαμενών που ανήκουν στο ...». Επιπρόσθετα, στην ίδια σελίδα, παρατίθεται η υποσημείωση 1 στην οποία διευκρινίζεται ότι: «Η έννοια της λέξης «επίχρισμα / επίχριση» χρησιμοποιείται στην παρούσα ταυτόσημα με τις έννοιες των λέξεων «βαφή» και «χρώμα» (όχι με τη σημασία της απόχρωσης)». β. Η χρήση του όρου επιχρίσματα με την παραπάνω έννοια παρατηρείται και στη σχετική με τη ναυτιλία νομοθεσία. Επί παραδείγματι στο αναφερόμενο στην ΠΕΔ Π.Δ. 70/1990 (ΦΕΚ Α'31) «Υγιεινή και Ασφάλεια των Εργαζομένων σε Ναυπηγικές Εργασίες» στο άρθρο 15 (θερμές εργασίες) καθορίζεται *«Κατά την εκτέλεση θερμών εργασιών σε δεξαμενές ή άλλους κλειστούς χώρους πρέπει επί πλέον των προβλεπομένων στο άρθρο 14 του παρόντος να τηρούνται τα εξής: ...3. Για την εκτέλεση θερμών εργασιών στις επιφάνειες κλειστών χώρων πρέπει να αφαιρούνται τα τοξικά προστατευτικά επιχρίσματα των επιφανειών αυτών και σε έκταση που οι εργασίες αυτές δεν δημιουργούν κίνδυνο. Σε περίπτωση που τα τοξικά επιχρίσματα δεν είναι δυνατό να αφαιρεθούν, οι εργαζόμενοι πρέπει να χρησιμοποιούν αναπνευστικές συσκευές με προσαγωγή νωπού αέρα ή κατά περίπτωση αναπνευστικές προστατευτικές προσωπίδες»*. Επιπρόσθετα, στο Προεδρικό Διάταγμα 136/2009 - ΦΕΚ 183/Α/14-9-2009 «Τεχνικές προδιαγραφές μελετών πλωτών εν γένει μέσων» Άρθρο 1 (Σκοπός και Περιεχόμενο) αναφέρονται *«...Οι προδιαγραφές αυτές αφορούν ειδικότερα στις εξής κατηγορίες μελετών: ...8. Μονώσεων Επιχρισμάτων» και «Άρθρο 8, Μελέτες Μονώσεων Επιχρίσματα: 1. Οι μελέτες αυτές προσδιορίζουν τις ανάγκες της παθητικής προστασίας των χώρων του πλοίου, όσον αφορά στο θόρυβο, στη θερμοκρασία (φυσική και τεχνική) και στη διάβρωση...»*. γ. Προς επίρρωση της ευρείας χρήσης του όρου «επίχρισμα» με την ως ανωτέρω έννοια αναφέρεται και το ενημερωτικό άρθρο της Πανελληνίας Ένωσης Βιομηχανιών Χρωμάτων

Αριθμός απόφασης: 435/2019

Βερνικιών και Μελανιών στον δικτυακό τόπο της, με τίτλο «Το χρώμα πολλαπλασιάζει τον κύκλο ζωής του βαφόμενου αντικειμένου». Στο ίδιο κείμενο παρατίθεται και διευκρίνιση για τον όρο επίχρισμα ότι δηλαδή: ...«Ενώ οι όροι χρώμα και επίχρισμα συχνά χρησιμοποιούνται σαν να έχουν την ίδια ακριβώς έννοια, σε γενικές γραμμές, ο όρος χρώμα χρησιμοποιείται για την περιγραφή υλικών τα οποία βελτιώνουν την αισθητική ή την διακόσμηση, όπως για παράδειγμα οι τοίχοι εσωτερικών χώρων. Ο όρος επίχρισμα γενικά αναφέρεται σε υλικά που έχουν πιο προστατευτικό ρόλο και παρέχουν μακροχρόνια αντοχή σε προϊόντα». Επιπλέον, γίνεται συσχετισμός του όρου με τα συστήματα βαφής υφάλων αναφέροντας:... «Επίσης, τα αντιρρυπαντικά επιχρίσματα-υφαλοχρώματα αποτρέπουν την ανάπτυξη οστρακοειδών πάνω στην επιφάνεια των πλοίων, διατηρώντας την έτσι καθαρή». Συναφώς με τα ανωτέρω αναφέρεται ότι την 13 Φεβ 2019 διενεργήθηκε από την Τεχνική Διεύθυνση του Ναυστάθμου Κρήτης, συνοπτικός διαγωνισμός για την "Ανάδειξη Αναδόχου Εκτέλεσης Εργασιών Εφαρμογής / Συντήρησης Επιχρισμάτων / Βαφών Επιφανειών Π. Πλοίων Πλωτών Μέσων και Πλωτών Δεξαμενών στο Ναύσταθμο Κρήτης με Σύναψη Συμφωνίας Πλαίσιο Διάρκειας Δεκαοκτώ (18) Μηνών και ύψους 60.000,00 ευρώ". Η διεξαγωγή του διαγωνισμού έγινε με την ίδια ΠΕΔ, με τους ίδιους Γενικούς και ειδικούς όρους, χωρίς την αναγραφή των εκτιμώμενων ποσοτήτων, χωρίς των καθορισμό των πλοίων στα οποία θα εκτελεστούν οι εργασίες, με τον ίδιο πίνακα για κατάθεση προσφορών (κατάθεση πάλι προσφοράς μόνο για την εργασία ΙΑ5 ενώ οι τιμές για τις εργασίες ΙΑ1, ΙΑ2, ΙΑ3, ΙΑ4, ΙΑ7, ΙΑ8 και ΙΑ9 προέκυπταν βάσει των καθορισμένων συντελεστών διόρθωσης οι οποίοι είναι οι ίδιοι που χρησιμοποιούνται και στην διακήρυξη του υπό συζήτηση διαγωνισμού). Ληφθεί υπόψη ότι οι πίνακες εργασιών, οι συντελεστές βαρύτητας, οι συντελεστές διόρθωσης καθώς και ο τύπος ανάδειξης αναδόχου είναι ακριβώς τα ίδια και στους δύο διαγωνισμούς. Στον εν λόγω διαγωνισμό συμμετείχε η εταιρεία «ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΒΑΣΙΟΣ» και αναδείχτηκε ανάδοχος. Η κατακύρωση ως σχετικό (ζ) [ΔΕΙΚΤΗΣ-7] υπεγράφη την 8η Μαρτίου 2019. Κατά την εξέλιξη της διαγωνιστικής διαδικασίας δεν υπεβλήθη από την εταιρεία «...» ουδεμία ένσταση ως προς την πληρότητα

Αριθμός απόφασης: 435/2019

και τη νομιμότητα της διακήρυξης ως σχετικό (στ) [ΔΕΙΚΤΗΣ-6] του διαγωνισμού αλλά και ως προς τη διαδικασία εκτέλεσής του.

9. Επειδή, ο οικονομικός φορέας με την επωνυμία «...» την 3-4-2019 απέστειλε προς την ΑΕΠΠ με μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου παρέμβασή του, με την οποία αιτείται την απόρριψη της ως άνω προσφυγής. Ακολούθως, την 18-4-2019 και ώρα 13.54, ήτοι δέκα (10) ημέρες μετά την ημερομηνία εξέτασης της υπό κρίση προδικαστικής προσφυγής, ο παρεμβαίνων απέστειλε με μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου προς την ΑΕΠΠ σχετικό Υπόμνημα. Ωστόσο η παρέμβασή του έχει ασκηθεί απαραδέκτως, κατά παράβαση του άρθρου 362 παρ. 3 ν.4412/2016 και των άρθρων 7 και 8 του πδ 39/2017 «Κανονισμός εξέτασης προδικαστικών Προσφυγών ενώπιον της Αρχής Εξέτασης Προδικαστικών Προσφυγών» (ΦΕΚ Α/64/4-5-2017). Ειδικότερα, η αναθέτουσα αρχή την 22-3-2019, ήτοι την επομένη άσκησης της εξεταζόμενης προδικαστικής προσφυγής, ανήρτησε στην ηλεκτρονική πλατφόρμα του ΕΣΗΔΗΣ μήνυμα προς κάθε ενδιαφερόμενο που θίγεται από την αποδοχή της συγκεκριμένης προδικαστικής προσφυγής ότι έχει δικαίωμα να καταθέσει παρέμβαση ενώπιον της ΑΕΠΠ εντός δέκα ημερών. Με βάση το άρθρο 362 ν.4412/2016 «1. Η προδικαστική προσφυγή κατατίθεται ηλεκτρονικά στον ηλεκτρονικό τόπο του διαγωνισμού. Σε περίπτωση που η διαγωνιστική διαδικασία δεν διενεργείται μέσω του ΕΣΗΔΗΣ, η προδικαστική προσφυγή κατατίθεται στην ΑΕΠΠ. Η προδικαστική προσφυγή περιέχει τις νομικές και πραγματικές αιτιάσεις που δικαιολογούν το αίτημά της. 2. Στον Κανονισμό Εξέτασης Προδικαστικών Προσφυγών της παρ. 7 του άρθρου 365 μπορεί να προβλέπεται ότι η προσφυγή υποβάλλεται υποχρεωτικά με τη χρήση τυποποιημένου εντύπου το οποίο θα υποβάλλεται κατά τα ειδικότερα οριζόμενα στην παρ. 1. 3. Κάθε ενδιαφερόμενος, του οποίου επηρεάζονται τα συμφέροντα, δικαιούται να ασκήσει, εντός αποκλειστικής προθεσμίας δέκα (10) ημερών από την κοινοποίηση σε αυτόν της προσφυγής, σύμφωνα με την παράγραφος Ι του άρθρου 365, παρέμβαση ενώπιον της ΑΕΠΠ, σύμφωνα με την παράγραφο 1 και κατά τα ειδικότερα οριζόμενα στον Κανονισμό Εξέτασης Προδικαστικών Προσφυγών, για τη διατήρηση της ισχύος της προσβαλλόμενης πράξης, προσκομίζοντας όλα τα κρίσιμα έγγραφα που έχει στη διάθεσή του. 4. Δεν επιτρέπεται η άσκηση

Αριθμός απόφασης: 435/2019

προδικαστικής προσφυγής κατά απόφασης της ΑΕΠΠ, η οποία δέχεται εν όλω ή εν μέρει προσφυγή άλλου προσώπου.». Επίσης, κατά το άρθρο 7 του πδ 39/2017 προβλέπεται ότι «Κάθε ενδιαφερόμενος του οποίου επηρεάζονται τα συμφέροντα, δικαιούται να ασκήσει, εντός αποκλειστικής προθεσμίας δέκα (10) ημερών από την κοινοποίηση σε αυτόν της προσφυγής, σύμφωνα με την περίπτωση α της παραγράφου 2 του άρθρου 9 του παρόντος Κανονισμού, παρέμβαση ενώπιον της ΑΕΠΠ, για τη διατήρηση της ισχύος της προσβαλλόμενης πράξης, προσκομίζοντας όλα τα κρίσιμα έγγραφα που έχει στη διάθεσή του (άρθρου 362 παρ. 3 ν. 4412/2016). Η παρέμβαση κατατίθεται ηλεκτρονικά, κατά τα ειδικότερα οριζόμενα στο άρθρο 8 του παρόντος Κανονισμού.», ενώ κατά το άρθρο 8 του ίδιου πδ ορίζεται ότι «1. Η προδικαστική προσφυγή περιέχει όλες ανεξαιρέτα τις νομικές και πραγματικές αιτιάσεις που δικαιολογούν το αίτημά της (άρθρο 362 παρ. 1 εδ. γ ν. 4412/2016). 2. Η προσφυγή υποβάλλεται υποχρεωτικά με τη χρήση τυποποιημένου εντύπου, όπως αυτό παρατίθεται στο Παράρτημα Ι (άρθρο 362 παρ. 2 ν. 4412/2016). 3. Η προσφυγή κατατίθεται στον ηλεκτρονικό τόπο του διαγωνισμού και κοινοποιείται με μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου στην ΑΕΠΠ. Ως ημερομηνία υποβολής της προσφυγής θεωρείται η ημερομηνία ηλεκτρονικής καταχώρισης αυτής στον ηλεκτρονικό τόπο του διαγωνισμού. 4. Σε περιπτώσεις τεχνικής αδυναμίας λειτουργίας του Εθνικού Συστήματος Ηλεκτρονικών Δημοσίων Συμβάσεων (Ε.Σ.Η.Δ.Η.Σ.), η οποία πιστοποιείται από τη Διεύθυνση Ανάπτυξης και Υποστήριξης του Ε.Σ.Η.Δ.Η.Σ. της Γενικής Γραμματείας Εμπορίου και Προστασίας Καταναλωτή του Υπουργείου Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού, ή σε περίπτωση που η διαγωνιστική διαδικασία δεν διενεργείται μέσω του ΕΣΗΔΗΣ, η προδικαστική προσφυγή κατατίθεται ηλεκτρονικά στην ΑΕΠΠ μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου (e-mail). Ως ημερομηνία υποβολής της προσφυγής θεωρείται η ημερομηνία παραλαβής της από την ΑΕΠΠ μέσω του ηλεκτρονικού ταχυδρομείου. Το αργότερο την επόμενη εργάσιμη ημέρα από την παραλαβή της προσφυγής, η ΑΕΠΠ ειδοποιεί ηλεκτρονικά τον προσφεύγοντα για την παραλαβή της προσφυγής και τον αριθμό πρωτοκόλλου αυτής. 5. Μέχρι την έναρξη λειτουργίας του συστήματος κατάθεσης προσφυγών μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου στην ΑΕΠΠ σύμφωνα με την προηγούμενη παράγραφο, η

Αριθμός απόφασης: 435/2019

προσφυγή κατατίθεται εγγράφως στο πρωτόκολλο της ΑΕΠΠ ή με ταχυδρομική αποστολή επί αποδείξει ή με τηλεομοιοτυπία προς την ΑΕΠΠ. Ως ημερομηνία υποβολής της προσφυγής λογίζεται αντίστοιχα η ημερομηνία πρωτοκόλλησης ή η ημερομηνία του αποδεικτικού ταχυδρομικής αποστολής ή της αποστολής με τηλεομοιοτυπία.». Εν προκειμένω, όμως, ο παρεμβαίνων καταρχάς κατέθεσε την εν λόγω προσφυγή του μετά την πάροδο της 10ήμερης προθεσμίας από την κοινοποίηση της προσφυγής, δεδομένου ότι, ως προαναφέρθηκε, η αναθέτουσα αρχή την 22-3-2019 ανήρτησε στην ηλεκτρονική πλατφόρμα του ΕΣΗΔΗΣ μήνυμα προς κάθε ενδιαφερόμενο που θίγεται από την αποδοχή της συγκεκριμένης προδικαστικής προσφυγής ότι έχει δικαίωμα να καταθέσει παρέμβαση ενώπιον της ΑΕΠΠ εντός δέκα ημερών. Η σχετική 10ήμερη προθεσμία έληγε την 1-4-2019, ημέρα Δευτέρα, όμως ο παρεμβαίνων άσκησε τούτη την 3-4-2019. Κατά τούτο, λοιπόν, η παρέμβασή του τυγχάνει εκπρόθεσμη. Επιπρόσθετα, όμως, ο παρεμβαίνων δεν κατέθεσε την παρέμβασή του στον ηλεκτρονικό τόπο του διαγωνισμού και ακολούθως να την κοινοποιήσει στην ΑΕΠΠ, ως ήταν υποχρεωμένος εκ των προαναφερθεισών διατάξεων, αλλά την άσκησε με μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου προς την ΑΕΠΠ, ως προεκτέθηκε. Επίσης ο παρεμβαίνων ουδόλως επικαλείται ότι συνεπεία πιστοποιημένης τεχνικής αδυναμίας του ΕΣΗΔΗΣ άσκησε την παρέμβασή του με μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου προς την ΑΕΠΠ. Για τους προεκτεθέντες λόγους η εξεταζόμενη παρέμβαση έχει απαραδέκτως ασκηθεί και κατά συνέπεια κρίνεται απορριπτή.

10. Επειδή, κατά το άρθρο 2 παρ. 1 περ. 10 ν.4412/2016 ως συμφωνία - πλαίσιο νοείται μία συμφωνία που συνάπτεται μεταξύ μιας ή ενός ή περισσότερων αναθετουσών αρχών/αναθετόντων φορέων και ενός ή περισσότερων οικονομικών φορέων, η οποία αποσκοπεί στον καθορισμό των όρων που διέπουν τις συμβάσεις που πρόκειται να συναφθούν κατά τη διάρκεια συγκεκριμένης περιόδου, ιδίως όσον αφορά τις τιμές και, όπου ενδείκνυται, τις προβλεπόμενες ποσότητες. Επίσης, κατά το άρθρο 39 ν.4412/2016 «1. Οι αναθέτουσες αρχές δύνανται να συνάπτουν συμφωνίες-πλαίσιο κατά την έννοια της περίπτωσης 10 της παραγράφου 1 του άρθρου 2 εφόσον εφαρμόζουν τις διατάξεις που προβλέπονται στο παρόν Βιβλίο (άρθρα 3 έως 221). Η διάρκεια μιας συμφωνίας-πλαίσιο δεν υπερβαίνει τα τέσσερα

Αριθμός απόφασης: 435/2019

έτη, εκτός εξαιρετικών περιπτώσεων, δεόντως δικαιολογημένων, ιδίως λόγω του αντικειμένου της συμφωνίας-πλαίσιο. 2. Οι συμφωνίες - πλαίσιο οι οποίες συνάπτονται για χρονικό διάστημα μικρότερο των τεσσάρων ετών μπορεί να παραταθούν χωρίς όμως αυτές να υπερβούν το ανώτατο διάστημα των τεσσάρων ετών του προηγούμενου εδαφίου, εφόσον υπάρχει η σχετική πρόβλεψη παρατάσεως στα έγγραφα της σύμβασης. Η διάρκεια εκτέλεσης των επιμέρους συμβάσεων, που συνάπτονται εντός του χρόνου υλοποίησης της συμφωνίας - πλαίσιο, μπορεί να υπερβαίνουν το χρόνο λήξης της συμφωνίας- πλαίσιο. 3. Οι συμβάσεις που βασίζονται σε συμφωνία-πλαίσιο ανατίθενται, σύμφωνα με τις διαδικασίες που προβλέπονται στην παρούσα παράγραφο, καθώς και στις παρ. 4 και 5. Οι διαδικασίες αυτές μπορούν να εφαρμόζονται μόνο μεταξύ των αναθετουσών αρχών που ορίζονται με σαφήνεια για το σκοπό αυτόν στην προκήρυξη διαγωνισμού ή την πρόσκληση επιβεβαίωσης ενδιαφέροντος και των οικονομικών φορέων που είναι συμβαλλόμενα μέρη της συμφωνίας-πλαίσιο που έχει συναφθεί. Οι συμβάσεις που βασίζονται σε συμφωνία-πλαίσιο δεν μπορούν σε καμία περίπτωση να συνεπάγονται ουσιώδεις τροποποιήσεις στους όρους της συμφωνίας-πλαίσιο, ιδίως στην περίπτωση που αναφέρεται στην παράγραφο 4. 4. Όταν συνάπτεται συμφωνία-πλαίσιο με ένα μόνο οικονομικό φορέα, οι συμβάσεις που βασίζονται σε αυτή τη συμφωνία-πλαίσιο ανατίθενται, σύμφωνα με τους όρους της συμφωνίας- πλαίσιο. Για την ανάθεση των συμβάσεων αυτών, οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να διαβουλεύονται γραπτώς με τον οικονομικό φορέα που είναι συμβαλλόμενο μέρος στη συμφωνία- πλαίσιο, ζητώντας του, εάν χρειάζεται, να συμπληρώσει την προσφορά του. 5. Όταν συνάπτεται συμφωνία-πλαίσιο με περισσότερους του ενός οικονομικούς φορείς, η εν λόγω συμφωνία-πλαίσιο εκτελείται με έναν από τους κατωτέρω τρόπους: α) σύμφωνα με τους όρους και τις προϋποθέσεις της συμφωνίας-πλαίσιο, χωρίς προκήρυξη νέου διαγωνισμού, εφόσον αναφέρονται όλοι οι όροι που διέπουν την παροχή των σχετικών έργων, υπηρεσιών και προμηθειών, και οι αντικειμενικές προϋποθέσεις για τον προσδιορισμό του συμβαλλόμενου στη συμφωνία-πλαίσιο οικονομικού φορέα που θα τις εκτελέσει οι εν λόγω όροι αναγράφονται στα έγγραφα της σύμβασης για τη συμφωνία-πλαίσιο, β) όταν στη συμφωνία-πλαίσιο αναφέρονται όλοι οι όροι που διέπουν την παροχή των

Αριθμός απόφασης: 435/2019

σχετικών έργων, υπηρεσιών και αγαθών, εν μέρει χωρίς προκήρυξη νέου διαγωνισμού, σύμφωνα με την περίπτωση α', και εν μέρει με την προκήρυξη νέου διαγωνισμού μεταξύ των οικονομικών φορέων που είναι συμβαλλόμενα μέρη της συμφωνίας-πλαίσιο, σύμφωνα με την περίπτωση γ', εφόσον προβλέπεται τέτοια δυνατότητα από τις αναθέτουσες αρχές στα έγγραφα της σύμβασης για τη συμφωνία- πλαίσιο. Η επιλογή αν συγκεκριμένα έργα, αγαθά ή υπηρεσίες αγοράζονται κατόπιν προκήρυξης νέου διαγωνισμού ή άμεσα, σύμφωνα με τους όρους που ορίζονται στη συμφωνία- πλαίσιο, γίνεται με αντικειμενικά κριτήρια, τα οποία ορίζονται στα έγγραφα της σύμβασης για τη συμφωνία-πλαίσιο. Τα έγγραφα της σύμβασης προσδιορίζουν επίσης τους όρους του νέου διαγωνισμού. Οι δυνατότητες που προβλέπονται στο πρώτο εδάφιο της παρούσας περίπτωσης εφαρμόζονται επίσης σε οποιαδήποτε τμήμα μιας συμφωνίας-πλαίσιο για την οποία έχουν τεθεί όλοι οι όροι που διέπουν την παροχή των σχετικών έργων, υπηρεσιών και αγαθών, ανεξαρτήτως αν έχουν τεθεί όλοι οι όροι που διέπουν την παροχή των σχετικών έργων, υπηρεσιών και αγαθών για τα λοιπά τμήματα, γ) αν στη συμφωνία-πλαίσιο δεν έχουν καθορισθεί όλοι οι όροι που διέπουν την παροχή έργων, υπηρεσιών και αγαθών, με νέο διαγωνισμό μεταξύ των οικονομικών φορέων που είναι συμβαλλόμενα μέρη της συμφωνίας- πλαίσιο. 6. Οι διαγωνισμοί που αναφέρονται στις περιπτώσεις β' και γ' της παραγράφου 5 βασίζονται στους ίδιους όρους με αυτούς που ίσχυαν για την ανάθεση της συμφωνίας-πλαίσιο, και, όπου κριθεί απαραίτητο, σε ακριβέστερα διατυπωμένους όρους και, όπου ενδείκνυται, σε άλλους όρους που αναφέρονται στα έγγραφα της σύμβασης για τη συμφωνία-πλαίσιο, σύμφωνα με την ακόλουθη διαδικασία: α) για κάθε σύμβαση που πρόκειται να συναφθεί, οι αναθέτουσες αρχές διαβουλεύονται γραπτώς με τους οικονομικούς φορείς που είναι ικανοί να εκτελέσουν τη σύμβαση, β) οι αναθέτουσες αρχές ορίζουν επαρκή προθεσμία για την υποβολή προσφορών για κάθε συγκεκριμένη σύμβαση, λαμβανομένων υπόψη παραμέτρων όπως η πολυπλοκότητα του αντικείμενου της σύμβασης και ο απαραίτητος χρόνος για την αποστολή των προσφορών, γ) οι προσφορές υποβάλλονται γραπτώς και δεν ανοίγονται έως τη λήξη της προβλεπόμενης προθεσμίας απάντησης, δ) οι αναθέτουσες αρχές αναθέτουν κάθε σύμβαση στον προσφέροντα που υπέβαλε την καλύτερη

Αριθμός απόφασης: 435/2019

προσφορά, βάσει των κριτηρίων ανάθεσης που έχουν καθοριστεί στα έγγραφα της σύμβασης για τη συμφωνία-πλαίσιο. 7. Όταν το αντικείμενο της συμφωνίας - πλαίσιο με περισσότερους οικονομικούς φορείς υποδιαιρείται σε περισσότερα τμήματα, καλούνται σε διαβούλευση μόνο οι οικονομικοί φορείς των τμημάτων που ανταποκρίνονται στο εκάστοτε αντικείμενο της εκτελεστικής σύμβασης. 8. Στην περίπτωση των συμφωνιών - πλαίσιο με περισσότερους οικονομικούς φορείς, στο πλαίσιο των διαγωνισμών που αναφέρονται στις περιπτώσεις β` και γ` της παραγράφου 5: α) κατά την υποβολή των προσφορών, εφαρμόζεται αναλόγως το άρθρο 79, προκειμένου οι οικονομικοί φορείς να αποδείξουν ότι εξακολουθούν να πληρούν τις σχετικές προϋποθέσεις, όπως έχουν καθοριστεί στα έγγραφα της σύμβασης για τη συμφωνία-πλαίσιο, β) πριν από την ανάθεση κάθε σύμβασης, η αναθέτουσα αρχή απαιτεί από τον/τους προσφέροντα/ες στον/στους οποίοςι έχει αποφασίσει να αναθέσει τη σύμβαση να υποβάλει/ουν ενημερωμένα σχετικά δικαιολογητικά, σύμφωνα με τα άρθρα 79 και 80, και κατά περίπτωση, το άρθρο 82. Κατά τα λοιπά εφαρμόζεται το άρθρο 79. 9. Οι συμφωνίες - πλαίσιο αποστέλλονται για προληπτικό έλεγχο στο Ελεγκτικό Συνέδριο, κατά τις οικείες διατάξεις, ενώ οι εκτελεστικές αυτών συμβάσεις μόνο εφόσον η αξία τους υπερβαίνει αυτοτελώς τα εκάστοτε ισχύοντα όρια.» 10. Ειδικά, για δημόσιες συμβάσεις μελετών και παροχής τεχνικών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών, οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να συνάπτουν συμφωνίες-πλαίσιο, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο παρόν άρθρο, μετά από σύμφωνη γνώμη του αρμόδιου τεχνικού συμβουλίου, όταν πρόκειται να παραχθεί σύνολο όμοιων μελετών ή ως άνω υπηρεσιών, για τις οποίες δεν είναι γνωστά εκ των προτέρων στοιχεία, όπως ιδίως ο ακριβής προσδιορισμός των επί μέρους συμβάσεων, οι χρόνοι έναρξης και λήξης εκπόνησης των επί μέρους μελετών ή παροχής τεχνικών υπηρεσιών, όπως και οι ακριβείς χώροι στους οποίους θα εκτελεσθούν οι συμβάσεις, μπορούν όμως να καθορισθούν οι τιμές και ενδεχομένως οι ποσότητες αυτών. Οι συμφωνίες - πλαίσιο συνάπτονται ιδίως για την εκτέλεση εργασιών υποστηρικτικών μελετών. Η μέγιστη αξία των συμφωνιών - πλαίσιο που συνάπτονται κατ' έτος απαγορεύεται να υπερβαίνει σε ποσοστό το είκοσι τοις εκατό (20%) των εγκεκριμένων ετήσιων πιστώσεων της αναθέτουσας αρχής για τις συμβάσεις

Αριθμός απόφασης: 435/2019

της παρούσας παραγράφου, με εκτίμηση τετραετίας. Στον περιορισμό αυτό δεν υπόκεινται οι συμφωνίες - πλαίσιο που συνάπτονται για την προετοιμασία του Φακέλου Δημόσιας Σύμβασης, κατά το άρθρο 45.». Η συμφωνία-πλαίσιο δεν αποτελεί τύπο δημόσιας σύμβασης, αλλά μια τεχνική-εργαλείο που η αναθέτουσα αρχή μπορεί να χρησιμοποιήσει για την επιλογή του αντισυμβαλλομένου της. Ως συμφωνία-πλαίσιο επομένως νοείται μια γενική συμφωνία, μία συμφωνία “ομπρέλα” μεταξύ των αναθετουσών αρχών και οικονομικών φορέων, στην οποία αποτυπώνονται εκ των προτέρων κάποιοι ή και όλοι οι όροι με βάση τους οποίους θα εκτελεστούν οι μελλοντικές συμβάσεις που θα συναφθούν καθ' όλη τη διάρκεια αυτής της συμφωνίας. Η συμφωνία-πλαίσιο δεν δημιουργεί από μόνη της μια νομικά δεσμευτική σύμβαση, και δεν αποτελεί δημόσια σύμβαση, σε αντίθεση με τις επιμέρους συμβάσεις που συνάπτονται βάσει των συμφωνιών αυτών. Σε γενικές γραμμές τα μέρη σε μια συμφωνία-πλαίσιο δεν υποχρεούνται εκ του νόμου να παρέχουν ή να δεχτούν τις υπηρεσίες που αποτελούν αντικείμενο της συμφωνίας-πλαίσιο, παρά μόνον εάν και όταν η αναθέτουσα αρχή ζητήσει τη σύναψη συγκεκριμένης σύμβασης. Οι συμφωνίες-πλαίσιο ολοκληρώνονται σε δύο φάσεις: κατά την πρώτη φάση συνάπτεται η συμφωνία-πλαίσιο, η οποία, όπως αναφέρθηκε, δεν περιλαμβάνει εκ του νόμου καμία συμβατική δέσμευση, αλλά προδιαγράφει κατά κανόνα τους όρους και τις προϋποθέσεις της τελικής σύμβασης που θα ισχύσει όταν αγοραστούν τα προϊόντα, οι υπηρεσίες και τα έργα, καθώς και τις τιμές ή ένα μηχανισμό καθορισμού της τιμής για τις υπηρεσίες που τελικά θα παρασχεθούν. Τέτοιος μηχανισμός καθορισμού τιμής μπορεί να είναι οποιοσδήποτε επιτρέπει τον προσδιορισμό της τιμής για την ανάθεση συγκεκριμένης εκτελεστικής σύμβασης κατά αντικειμενικό τρόπο, όπως π.χ. ποσοστό έκπτωσης επί τιμών λιανικής, αναφορά σε κατάλληλους δείκτες πληθωρισμού, ένα σύστημα που επιτρέπει τακτικές αναθεωρήσεις τιμών κ.ά. [βλ. Δ. Ράικος ‘Δημόσιες Συμβάσεις ν.4412/2016 Ερμηνεία κατ’ άρθρο’, 2018, σελ. 426 (σκ.4-5), σελ.435-436 (σκ.19)]. Η δεύτερη φάση είναι η ανάθεση των συμβάσεων που βασίζονται σε μια συμφωνία-πλαίσιο, των εκτελεστικών συμβάσεων (“call-off”), με τις οποίες και δημιουργείται τελικά η συμβατική δέσμευση για την αγορά προϊόντων ή υπηρεσιών συγκεκριμένης ποσότητας, όγκου ή αξίας. Ο τρόπος με τον οποίο

Αριθμός απόφασης: 435/2019

συνάπτονται οι συμβάσεις που βασίζονται σε μια συμφωνία-πλαίσιο, εξαρτάται από το εάν η συμφωνία-πλαίσιο συνήφθη μεταξύ ενός ή περισσοτέρων οικονομικών φορέων και από το εάν καθορίζονται όλοι οι όροι στην συμφωνία πλαίσιο ή όχι. Το περιεχόμενο μιας συμφωνίας-πλαίσιο περιλαμβάνει λεπτομέρειες ως προς τα μέρη, τη διάρκεια, το αντικείμενο, τον τρόπο με τον οποίο θα ανατεθούν οι εκτελεστικές συμβάσεις, τους συμβατικούς όρους που θα εφαρμοσθούν στις εκτελεστικές συμβάσεις, συμπεριλαμβανομένων των κριτηρίων ανάθεσης αυτών, τυχόν άλλες ρυθμίσεις για τη διενέργεια των μίνι-διαγωνισμών, το μηχανισμό καθορισμού τιμών (βλ. σχ. Κατευθυντήρια Οδηγία 3/2014 ΕΑΑΔΗΣΥ).

11. Επειδή, επί του πρώτου λόγου της προδικαστικής προσφυγής, που αφορά προβαλλόμενη ασάφεια της διακήρυξης εκ του λόγου ότι δεν περιλαμβάνει το είδος και την ποσότητα των προς εκτέλεση εργασιών, καθώς και το κόστος αυτών, διατυπώνονται τα ακόλουθα: Στο Παράρτημα Β ΠΡΟΣΘΗΚΗ 3 ΠΙΝΑΚΑΣ 1 & 2, ως και την ΠΡΟΣΘΗΚΗ 4 ΠΙΝΑΚΑΣ 1 & 2, της διακήρυξης περιλαμβάνονται με πλήρη και αναλυτική περιγραφή πίνακες εργασιών για την προετοιμασία επιφανειών προκειμένου να εκτελεστεί βαφή αυτών και τον καθαρισμό των επιφανειών σε χώρους, για έκαστο Ναύσταθμο και δη η ΠΡΟΣΘΗΚΗ 3 αφορά στο Ναύσταθμο ...και στην ευρύτερη περιοχή ..., η δε ΠΡΟΣΘΗΚΗ 4 αφορά στο Ναύσταθμο .... Η ΠΡΟΣΘΗΚΗ 5 ΠΙΝΑΚΑΣ 1 & 2 του ίδιου Παραρτήματος Β της διακήρυξης αφορά στη δυναμικότητα (ίδια για κάθε Ναύσταθμο) του αναδόχου να εκτελέσει ταυτόχρονα τουλάχιστον ένα είδος εργασίας από τον ΠΙΝΑΚΑ 1 της ΠΡΟΣΘΗΚΗΣ 5 και δύο είδη εργασιών από τον ΠΙΝΑΚΑ 2 της ίδιας ΠΡΟΣΘΗΚΗΣ 5. Σε κάθε δε ΠΙΝΑΚΑ 1 & 2 των ΠΡΟΣΘΗΚΩΝ 3 & 4 του Παραρτήματος Β της διακήρυξης περιλαμβάνεται στήλη υπό τον τίτλο ΕΙΔΟΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ, η οποία περιέχει αναλυτική περιγραφή έκαστης περιληφθείσας εργασίας. Ως εκ τούτου, ο ισχυρισμός του προσφεύγοντος ότι η προσαλλόμενη είναι ασαφής διότι δεν περιλαμβάνει το είδος των προς εκτέλεση εργασιών κρίνεται αβάσιμος. Εξάλλου, κατά τα διαληφθέντα στη σκέψη 10 της παρούσας, η εξεταζόμενη διακήρυξη συμφωνία-πλαίσιο δεν κρίνεται ασαφής εκ του λόγου ότι δεν περιλαμβάνονται εκτιμήσεις των επιφανειών σε τετραγωνικά μέτρα, ούτε οι τύποι των πλοίων στους οποίους θα εκτελεσθούν εργασίες. Τούτο διότι κατά

Αριθμός απόφασης: 435/2019

τη σύνταξη της διακήρυξης της συμφωνίας-πλαίσιο δεν είναι δυνατόν να καθοριστούν οι ακριβείς ποσότητες (έκταση σε m²) των εργασιών που θα απαιτηθούν και θα ανατεθούν από κάθε κατηγορία κατά τη διάρκεια ισχύος της. Αυτήν ακριβώς την αναγκαιότητα της αναθέτουσας αρχής ικανοποιεί η προκήρυξη συμφωνίας πλαίσιο. Ο καθορισμός του μεγέθους των επιφανειών που θα δεχθούν τις υπηρεσίες των οικονομικών φορέων θα λάβει χώρα σε μεταγενέστερο στάδιο, ήτοι κατά τη διαδικασία σύναψης εκτελεστικών συμβάσεων, οπότε και θα καθοριστούν όλες οι απαραίτητες λεπτομέρειες, ως βάσιμα προβάλλει και η αναθέτουσα αρχή. Περαιτέρω, όσον αφορά την επικληθείσα από τον προσφεύγοντα ασάφεια της διακήρυξης σχετικά με το κόστος των εργασιών επισημαίνονται τα εξής: Σε κάθε ΠΙΝΑΚΑ 1 & 2 των ΠΡΟΣΘΗΚΩΝ 3 & 4 του Παραρτήματος Β της διακήρυξης μετά τη στήλη ΕΙΔΟΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ περιλαμβάνεται στήλη υπό τον τίτλο ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΕΣ ΒΑΡΥΤΗΤΑΣ και τέλος στήλη υπό τον τίτλο ΠΡΟΣΦΕΡΟΜΕΝΗ ΤΙΜΗ ΕΥΡΩ/ΜΟΝΑΔΑ ΜΕΤΡΗΣΗΣ Τιμή (Ευρώ/ τμ). Κατά την εξεταζόμενη διακήρυξη, για τη διαμόρφωση της οικονομικής προσφοράς του συμμετέχοντος απαιτείται για έκαστη εκ των περιγραφέντων στη διακήρυξη εργασιών ανά Ναύσταθμο (βλ. άρθρο 7 της διακήρυξης σε συνδυασμό με τις ΠΡΟΣΘΗΚΕΣ 3 & 4 του Παραρτήματος Β αυτής) η προσφερόμενη από αυτόν τιμή ανά τετραγωνικό μέτρο. Η αξιολόγηση των προσφορών θα γίνει με βάση τους τύπους ανάδειξης αναδόχου που περιγράφονται στα άρθρα 2 & 4 του Παραρτήματος Β της διακήρυξης υπό τον τίτλο ΕΙΔΙΚΟΙ ΟΡΟΙ και στην ΠΡΟΣΘΗΚΗ 2 του ίδιου Παραρτήματος υπό τον τίτλο ΑΝΑΔΕΙΞΗ ΑΝΑΔΟΧΟΥ. Οι εν λόγω συντελεστές που θα χρησιμοποιηθούν για την ανάδειξη του μειοδότη έχουν προκύψει, σύμφωνα με την υπ' αρ. Φ.604.4.3./5/19/Σ.678/5-4-2019 Διευκρίνιση της αναθέτουσας αρχής, βάσει της συχνότητας απαίτησης εκτέλεσης των εργασιών και εξήχθησαν στη βάση της συχνότητας που αναμένεται ο εργολάβος να διεκπεραιώσει μια εργασία σύμφωνα με τη συσσωρευμένη γνώση της αναθέτουσας αρχής, η οποία αποκτήθηκε από την παρακολούθηση της εξέλιξης των αντίστοιχων εργολαβιών των παρελθόντων ετών. Καταληκτικά η με αυτόν τον τρόπο περιγραφείσα από τη διακήρυξη της συμφωνίας-πλαίσιο κατ' είδος, ποσότητα και κόστος προσφορά έκαστου συμμετέχοντος κρίνεται σαφής και ορισμένη

Αριθμός απόφασης: 435/2019

και σύμφωνη με τις αρχές της διαφάνειας και του ελεύθερου και ανόθευτου ανταγωνισμού. Ο ισχυρισμός του προσφεύγοντος ότι σε όλες τις έως τώρα διακηρύξεις του ... για τις συγκεκριμένες εργασίες υπήρχε εκτίμηση των επιφανειών σε τετραγωνικά μέτρα και οι διαγωνιζόμενοι καλούνταν να προσφέρουν τιμές για τα αναφερόμενα μέτρα κρίνεται καταρχήν αλυσιτελής λόγω αφενός της αυτοτέλειας έκαστης διαγωνιστικής διαδικασίας και αφετέρου της μη εκ μέρους του αναφοράς εάν αναφέρεται σε συμφωνίες-πλαίσιο ή δημόσιες συμβάσεις, αλλά και προδήλως αόριστος. Τέλος, η εκ μέρους του προσφεύγοντος επίκληση της υπ' αρ. 218/2006 απόφασης του Ελεγκτικού Συνεδρίου αφορά σε δημόσιο μειοδοτικό διαγωνισμό και όχι σε συμφωνία-πλαίσιο. Κατά συνέπεια ο πρώτος λόγος της εξεταζόμενης προδικαστικής προσφυγής κρίνεται απορριπτέος ως αβάσιμος.

12. Επειδή, επί του δεύτερου λόγου προδικαστικής προσφυγής, περί περιορισμού της ελευθερίας των διαγωνιζομένων να προσφέρουν τις τιμές που εκείνοι θεωρούν εύλογες για κάθε εργασία εκ του γεγονότος ότι οι διαγωνιζόμενοι καλούνται να μην προσφέρουν τιμές στις εργασίες IA1, IA2, IA3, IA4, IA7, IA8 και IA9, καθόσον οι τιμές βάσει της διακήρυξης για τις άνω εργασίες θα προκύψουν από την προσφερόμενη για την εργασία IA5 τιμή (βασική τιμή) την οποία θα πολλαπλασιάσει η αναθέτουσα με διάφορους τυχαίους, κατά τον προσφεύγοντα, για κάθε εργασία συντελεστές, κρίνεται αβάσιμος. Ειδικότερα, κατά την ερμηνευτική ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής η Οδηγία 2014/24/ΕΕ (European Commission, Explanatory Note – Framework Agreements – Classic Directive, CC/2005/03_rev 1 of 14.7.2005 παρ. 2.2.) δεν απαιτεί να ορίζεται η τιμή στην ίδια τη συμφωνία-πλαίσιο, θα πρέπει, όπου είναι δυνατόν, η συμφωνία-πλαίσιο να περιλαμβάνει είτε συγκεκριμένες τιμές, είτε έναν μηχανισμό καθορισμού τιμών. Τέτοιος μηχανισμός καθορισμού τιμών μπορεί να είναι οποιοσδήποτε επιτρέπει τον προσδιορισμό της τιμής κατά αντικειμενικό τρόπο, με βάση και τα διατυπωθέντα στη σκέψη 10 της παρούσας. Σύμφωνα δε με το άρθρο υπό τον τίτλο ΑΝΑΔΕΙΞΗ ΑΝΑΔΟΧΟΥ στην ΠΡΟΣΘΗΚΗ 2 του Παραρτήματος Β της διακήρυξης ορίζεται ότι: «1. Η αξιολόγηση των προσφορών θα γίνει με βάση τους ακόλουθους τύπους ανάδειξης αναδόχου ΟΚΝΣ και ΟΚΝΚ ξεχωριστά για κάθε Ναύσταθμο ως εξής: α. Ναύσταθμος ...και ευρύτερη

Αριθμός απόφασης: 435/2019

περιοχή ...ΟΚΝΣ = Σ (Συντελεστής βαρύτητας εργασίας* Χ Τιμή Εργασίας ανά Κατηγορία για Ναύσταθμο ...και ευρύτερης περιοχής ...**) ήτοι ΟΚΝΣ = ΣΑ1 * Τιμή Α1 + ΣΑ2 * Τιμή Α2 + ΣΒ1 * Τιμή Β1 + ΣΓ1 * Τιμή Γ1 + ΣΓ2 * Τιμή Γ2 + ΣΔ1 * Τιμή Δ1 + ΣΕ1 * Τιμή Ε1 + ΣΕ2 * Τιμή Ε2 + ΣΣΤ1 * Τιμή ΣΤ1 + ΣΖ1 * Τιμή Ζ1 + ΣΖ2 * Τιμή Ζ2 + ΣΗ1 * Τιμή Η1 + ΣΘ1 * Τιμή Θ1 + ΣΘ2 * Τιμή Θ2 + ΣΙ1 * Τιμή Ι1 + ΣΙ2 * Τιμή Ι2 + ΣΙΑ1 * Τιμή ΙΑ1 + ΣΙΑ2 * Τιμή ΙΑ2 + ΣΙΑ3 * Τιμή ΙΑ3 + ΣΙΑ4 * Τιμή ΙΑ4 + ΣΙΑ5α * Τιμή ΙΑ5α + ΣΙΑ5β * Τιμή ΙΑ5β + ΣΙΑ6 * Τιμή ΙΑ6 ΣΙΑ7 * Τιμή ΙΑ7 + ΣΙΑ8 * Τιμή ΙΑ8 + ΣΙΑ9 * Τιμή ΙΑ9 + ΣΙΒ * Τιμή ΙΒ β.

Ναυσταθμος Κρήτης ΟΚΝκ = Σ (Συντελεστής βαρύτητας εργασίας* Χ Τιμή Εργασίας ανά Κατηγορία για Ναύσταθμο Κρήτης**) ήτοι ΟΚΝΚ = ΣΑ1 * Τιμή Α1 + ΣΑ2 * Τιμή Α2 + ΣΒ1 * Τιμή Β1 + ΣΓ1 * Τιμή Γ1 + ΣΓ2 * Τιμή Γ2 + ΣΔ1 * Τιμή Δ1 + ΣΕ1 * Τιμή Ε1 + ΣΕ2 * Τιμή Ε2 + ΣΣΤ1 * Τιμή ΣΤ1 + ΣΖ1 * Τιμή Ζ1 + ΣΖ2 * Τιμή Ζ2 + ΣΗ1 * Τιμή Η1 + ΣΘ1 * Τιμή Θ1 + ΣΘ2 * Τιμή Θ2 + ΣΙ1 * Τιμή Ι1 + ΣΙ2 * Τιμή Ι2 + ΣΙΑ1 * Τιμή ΙΑ1 + ΣΙΑ2 * Τιμή ΙΑ2 + ΣΙΑ3 * Τιμή ΙΑ3 + ΣΙΑ4 * Τιμή ΙΑ4 + ΣΙΑ5α * Τιμή ΙΑ5α + ΣΙΑ5β * Τιμή ΙΑ5β + ΣΙΑ6 * Τιμή ΙΑ6 ΣΙΑ7 * Τιμή ΙΑ7 + ΣΙΑ8 * Τιμή ΙΑ8 + ΣΙΑ9 * Τιμή ΙΑ9 + ΣΙΒ * Τιμή ΙΒ.

Λαμβάνονται υπόψη οι συντελεστές βαρύτητας που αναγράφονται σε πίνακες 1 και 2 της Προσθήκης 3 Παραρτήματος «Β» της παρούσης που αφορούν το Ναύσταθμο ...και την ευρύτερη περιοχή ..., καθώς και οι συντελεστές βαρύτητας που αναγράφονται σε πίνακες 1 και 2 της Προσθήκης 4 Παραρτήματος «Β» παρούσης που αφορούν τον Ναύσταθμο .... Για τις εργασίες Α1, Α2, Β1, Γ1, Γ2, Δ1, Ε1, Ε2, ΣΤ1, Ζ1, Ζ2, Η1, Θ1, Θ2, Ι1, Ι2 Πινάκων 1 καθώς και ΙΑ5α, ΙΑ5β, ΙΑ6, ΙΒ Πινάκων 2, Προσθηκών 3 και 4 Παραρτήματος «Β» της παρούσης, θα ληφθούν υπόψη οι προσφερόμενες ανά εργασία τιμές από τους υποψήφιους αναδόχους. Για τις εργασίες ΙΑ1, ΙΑ2, ΙΑ3, ΙΑ4, ΙΑ7, ΙΑ8, ΙΑ9 Πίνακα 2 Προσθηκών 3 και 4 Παραρτήματος «Β» της παρούσης, θα ληφθούν υπόψη τα γινόμενα της προσφερόμενης τιμής για ΙΑ5α επί των επιμέρους συντελεστών διόρθωσης ως αναγράφονται σε ακόλουθο πίνακα (οι εν λόγω συντελεστές διόρθωσης αναφέρονται και σε υποσημείωση 1 Πινάκων 2 .....». Εν προκειμένω, με κανένα τρόπο δεν στοιχειοθετείται από τον προσφεύγοντα ούτε αποδεικνύεται ότι η χρήση συντελεστών για τον υπολογισμό του κόστους (ανά μονάδα μέτρησης) στις κατηγορίες εργασιών ΙΑ1, ΙΑ2, ΙΑ3, ΙΑ4, ΙΑ7, ΙΑ8 και ΙΑ9 βάσει της

Αριθμός απόφασης: 435/2019

προσφερόμενης τιμής του ΙΑ5 δεν επιτρέπει τον προσδιορισμό της τιμής κατά αντικειμενικό τρόπο, πολλώ δε μάλλον ότι εκ της χρήσης αυτών των συντελεστών περιορίζεται ανεπίτρεπτα ο ελεύθερος ανταγωνισμός. Η δε επιλογή των συγκεκριμένων συντελεστών τεκμηριώνεται από την αναθέτουσα αρχή στην προαναφερθείσα υπ' αρ. Φ.604.4.3./5/19/Σ.678/5-4-2019 Διευκρίνιση, ως εξαχθέντες στη βάση της συχνότητας που αναμένεται ο εργολάβος να διεκπεραιώσει μια εργασία σύμφωνα με τη συσσωρευμένη γνώση της αναθέτουσας αρχής, η οποία αποκτήθηκε από την παρακολούθηση της εξέλιξης των αντίστοιχων εργολαβιών των παρελθόντων ετών. Κατά τούτο απορριπτέος τυγχάνει και ο δεύτερος λόγος της προδικαστικής προσφυγής.

13. Επειδή, όσον αφορά στον τρίτο λόγο της προδικαστικής προσφυγής, ότι δηλαδή η αναθέτουσα αρχή δεν προσδιορίζει τα δικαιολογητικά που πρέπει να προσκομίσουν οι διαγωνιζόμενοι για να αποδείξουν αφενός την επάρκεια και το σύγχρονο του εξοπλισμού τους και αφετέρου την εκπαίδευση και την επάρκεια του προσωπικού τους, καθώς, κατά τον προσφεύγοντα η υπεύθυνη δήλωση του διαγωνιζόμενου δεν είναι αποδεικτικό στοιχείο ούτε για την επάρκεια και το είδος του μηχανικού εξοπλισμού, ούτε για την επάρκεια και εκπαίδευση του προσωπικού του, κρίνεται αβάσιμος. Καταρχήν, η αναθέτουσα αρχή έχει την αρμοδιότητα να καθορίζει το ελάχιστο επίπεδο κριτηρίων τεχνικών ή/και επαγγελματικών ικανοτήτων που κρίνει αναγκαίο για την επιτυχή υλοποίηση της σύμβασης, σύμφωνα με τα καθοριζόμενα στο υφιστάμενο θεσμικό πλαίσιο. Ο καθορισμός των ικανοτήτων αυτών αποβλέπει στο να διαπιστώσει η αναθέτουσα αρχή εάν ο εκάστοτε προσφέρων διαθέτει την ικανότητα να ανταποκριθεί στην εκτέλεση της σύμβασης και συνίσταται στο να θεσπιστούν εύλογες προϋποθέσεις καταλληλότητας των υποψηφίων που θα μετέχουν στο διαγωνισμό. Στην εξεταζόμενη διακήρυξη στο άρθρο 1 του τεύχους «Ειδικοί Όροι» με τίτλο περιεχόμενα (υπό φακέλου) «Δικαιολογητικά συμμετοχής – Τεχνική προσφορά» στην παρ. 2 ορίζεται : *«2. Τεχνική προσφορά Στον (υπό)φάκελο με την ένδειξη «Δικαιολογητικά Συμμετοχής – Τεχνική προσφορά», περιλαμβάνεται η τεχνική προσφορά του οικονομικού φορέα και τα αναφερόμενα ηλεκτρονικά αρχεία (μορφή pdf) όπως αναλυτικά περιγράφονται*

Αριθμός απόφασης: 435/2019

στον πίνακα παραγράφου (β) της συνημμένης Προσθήκης «1» του παρόντος Παραρτήματος. Επισημαίνεται ότι σύμφωνα με την παράγραφο 5 του άρθρου 79 του Ν. 4412/2016 η αναθέτουσα αρχή μπορεί να ζητεί από προσφέροντες και υποψήφιους, σε οποιοδήποτε χρονικό σημείο κατά τη διάρκεια της διαδικασίας, να υποβάλλουν όλα ή ορισμένα δικαιολογητικά, όταν αυτό απαιτείται για την ορθή διεξαγωγή της διαδικασίας.». Κατά το άρθρο 3 των Ειδικών Όρων της διακήρυξης ορίζεται ότι: «Αποδεικτικά στοιχεία, που αφορούν στη μη συνδρομή των λόγων αποκλεισμού και πλήρωσης κριτηρίων ποιοτικής επιλογής του προσφέροντος, στον οποίο πρόκειται να γίνει η κατακύρωση και τα οποία υποβάλλονται κατά τα ως άνω από αυτόν, στον οποίο πρόκειται να γίνει η κατακύρωση, κατά περίπτωση όπως αναλυτικά περιγράφονται στον πίνακα παραγράφου (δ), της συνημμένης Προσθήκης “1” του παρόντος Παραρτήματος.». Επίσης στο άρθρο 8 του τεύχους «Ειδικό Όροι» με τίτλο «Κριτήρια Επιλογής» ορίζονται τα εξής: «1. Ο οικονομικός φορέας θα διαθέτει πιστοποιητικά για συστήματα διαχείρισης ποιότητας (των οποίων η διάρκεια ισχύος θα καλύπτει όλη τη διάρκεια της σύμβασης) φορέα εγκεκριμένου από το ΕΣΥΔ ή από την «Ευρωπαϊκή Συνεργασία για τη Διαπίστευση» (European cooperation of Accreditation – EA) ή από φορέα μέλος του «International Accreditation Forum (IAF)», με αντικείμενο σχετικό με τις επισκευές σε πλοία για τα κάτωθι: α. Σύστημα διαχείρισης ποιότητας κατά το πρότυπο EN ISO 9001:2015 ή ισοδύναμο. β. Σύστημα περιβαλλοντικής διαχείρισης κατά το πρότυπο EN ISO 14001:2015 ή ισοδύναμο. γ. Σύστημα διαχείρισης της υγείας και της ασφάλειας στην εργασία κατά τα πρότυπα ISO 45001:2018 / OHSAS 18001:2007/ ΕΛΟΤ 1801, ή ισοδύναμο. Τα έξοδα των απαιτήσεων διασφάλισης ποιότητας βαρύνουν τον ανάδοχο. 2. Ο οικονομικός φορέας θα πρέπει να διαθέτει άδεια/απόφαση η οποία θα έχει εκδοθεί από τον κατά τόπο και καθ’ ύλη αρμόδιο Αντιπεριφερειάρχη, ως αρ. 6 του Ν.3551/2007 και θα βεβαιώνει ότι η εν λόγω επιχείρηση: α. Είναι εγγεγραμμένη στο Ειδικό Μητρώο Επιχειρήσεων Ναυπήγησης, Μετατροπής, Επισκευής, και Συντήρησης Πλοίου, το οποίο τηρείται σε έντυπη και ηλεκτρονική μορφή από τις Διευθύνσεις Ανάπτυξης των Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων (Ν.Α.) που έχουν συσταθεί σύμφωνα με την παρ. 2, του άρθρου 1, του Ν.3325/2005 (ΦΕΚ 68Α’), και σε Κατηγορία Κατατάξεως

Αριθμός απόφασης: 435/2019

απολύτως σχετική και ταυτιζόμενη με το αντικείμενο του παρόντος Διαγωνισμού και συγκεκριμένα για εργασίες βαφής και καθαρισμού σε πλοία / πλωτά μέσα και δεξαμενές, από τις υπηρεσίες του προηγούμενου εδαφίου στα διοικητικά όρια των οποίων η επιχείρηση αυτή έχει καταστατική της έδρα ή ασκεί τη δραστηριότητά της. β. Λειτουργεί σύμφωνα και με τα διαλαμβανόμενα στο Ν.3551/2007. 3. Ο οικονομικός φορέας θα πρέπει να διαθέτει αντίγραφα των πτυχίων και των πιστοποιητικών του Τεχνικού Ασφαλείας και του Επιθεωρητή συστημάτων επιχρισμάτων που θα διαθέτει και θα χρησιμοποιεί ως ανάδοχος καθ' όλη τη διάρκεια των εργασιών. Η συνεργασία τους θα πρέπει να αποδεικνύεται με τιμολόγια-αποδείξεις παροχής υπηρεσιών και με συμβάσεις παροχής υπηρεσιών για όλο το χρονικό διάστημα της συνεργασίας του αναδόχου με το .... 4. Για την επίτευξη των όρων και των απαιτήσεων της Τεχνικής Προδιαγραφής, όσον αφορά στην εκτέλεση των εργασιών αλλά και στις δυνατότητες παραγωγής, ο ανάδοχος θα πρέπει να διαθέτει κατάλληλο, επαρκή και συγχρόνου τεχνολογίας εξοπλισμό (μηχανήματα, συσκευές ψηγματοβολής, υδροβολής, γεραμούς, σκαλωσιές, αναβατόρια, κτλ) καθώς και κατάλληλα εκπαιδευμένο και επαρκές προσωπικό. 5. Οι συμμετέχοντες θα υποβάλλουν κατάλληλα συμπληρωμένο σύμφωνα με το Παράρτημα «ΣΤ» της παρούσης, το Φύλλο Συμμόρφωσης προς τους όρους της ΠΕΔ. Προσφορά χωρίς ή με ελλιπές/ανεπαρκές Φύλλο Συμμόρφωσης θα απορρίπτεται. 6. Οι ανάδοχοι θα πρέπει να συμμορφώνονται με τους όρους διαχείρισης αποβλήτων ως αυτοί αναφέρονται στο ΦΕΚ υπ' αριθ. 1909/Β'/22.12.2003 και στο ΦΕΚ υπ' αριθ. 383/Β'/28.3.2006. Η απομάκρυνση/αποκομιδή των πάσης φύσεως παραγόμενων αποβλήτων εκτός Ναυστάθμου, αποτελεί υποχρέωση των αναδόχων, ανεξάρτητα από το αν τα υλικά προέλευσης των προϊόντων αυτών (άμμος αμμοβολής, κυτία χρωμάτων, διαλύτες, κλπ) έχουν χορηγηθεί από το ... ή προσκομίσθηκαν από τον ίδιο και θα πρέπει να πραγματοποιείται το αργότερο εντός 15 ημερών από την ολοκλήρωση των εργασιών υφαλοχρωματισμού. Τα απόβλητα θα παραδίδονται σε φυσικό ή νομικό πρόσωπο (δημόσιου ή ιδιωτικού δικαίου) που πληροί τις απαιτήσεις των ανωτέρω νόμων και θα υποβάλλονται ανάλογα πιστοποιητικά στην υπηρεσία εντός μηνός. Για την εξόφληση του αναδόχου απαιτείται προηγουμένως η προσκόμιση στην αρμόδια Επιτροπή Παραλαβής παραστατικών προώθησης

Αριθμός απόφασης: 435/2019

αποβλήτων προς κατάλληλη επεξεργασία σε φυσικό ή νομικό πρόσωπο(ιδιωτικού ή δημοσίου δικαίου) που πληρεί τις απαιτήσεις του Ν.4042/12. Εν λόγω παραστατικά θα διαβιβάζονται από ΝΣ/ΔΤ σε ΚΕΦΝ μαζί μαζί με το σύνολο των δικαιολογητικών εκάστης δαπάνης, προκειμένου ακολουθεί η εξόφληση του αναδόχου. 7. Οι συμμετέχοντες θα υποβάλλουν επίσημα στοιχεία που να πιστοποιούν τον κύκλο εργασιών της εταιρείας του / των εταιρειών τους (π.χ. τιμολόγια σε εργασίες στο αντικείμενο της παρούσας σύμβασης και των αντικειμένων: «ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΣΙΑ ΕΠΙΦΑΝΕΙΩΝ ΓΙΑ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΕΠΙΧΡΙΣΜΑΤΩΝ/ ΒΑΦΩΝ», «ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΕΠΙΧΡΙΣΜΑΤΩΝ/ΒΑΦΩΝ ΣΕ ΕΠΙΦΑΝΕΙΕΣ», «ΚΑΘΑΡΙΣΜΟΣ ΕΠΙΦΑΝΕΙΩΝ» σε πλοία ή/ και πλωτές δεξαμενές ή / και δεξαμενές ξηράς) κατά τις τρεις προηγούμενες του έτους του διαγωνισμού οικονομικές χρήσεις το σύνολο των οποίων να μην υπολείπεται του 10% του προϋπολογισμού αυτής για κάθε χρονιά ή αθροιστικά να καλύπτει το 30% κατά τη διάρκεια της τελευταίας τριετίας (92.000,00€/έτος ή 276.000,00€/τριετία) ενώ για νεοσύστατες εταιρείες περιορίζεται στο χρονικό διάστημα που έχουν λειτουργήσει (γίνεται αναγωγή αναλογικά στους μήνες που λειτουργούν) (οι παροχές υπηρεσιών να αποδεικνύονται με τα απαραίτητα παραστατικά - τιμολόγια τα οποία θα προσκομισθούν από τις ενδιαφερόμενες εταιρείες). 8. Οι συμμετέχοντες θα καταθέσουν οικονομικές προσφορές για συμμετοχή στο διαγωνισμό και για τους δύο Ναυστάθμους. Διευκρινίζεται ότι για κάθε Ναύσταθμο θα κατατεθεί ξεχωριστή οικονομική προσφορά. Οι συμμετέχοντες υποχρεούνται να προσφέρουν τιμές για όλες τις εργασίες Α1 έως και Ι2 Πίνακα 1 και ΙΑ5α, ΙΑ5β, ΙΑ6, ΙΒ Πίνακα 2 Προσθήκης 3 και 4 Παρατήματος «Β» της παρούσας και για τους δύο Ναυστάθμους, διαφορετικά οι προσφορές τους απορρίπτονται και αποκλείονται από την οικονομική αξιολόγηση του διαγωνισμού. 9. Ο ανάδοχος υποχρεούται να αναλαμβάνει όλες τις εργασίες παρούσης εργολαβίας επί ...Πλοίων, πλωτών δεξαμενών και πλωτών μέσων στο ... και ευρύτερη περιοχή ...και στο ... αντίστοιχα που θα του αναθέτει η Υπηρεσία. 10. Οι συμμετέχοντες θα πρέπει να τηρήσουν τη διάταξη της παραγράφου 12, του άρθρου 66, του ΝΔ 1400/73, που αφορά στη μη χρησιμοποίηση σαν άμεσο ή έμμεσο αντιπρόσωπό τους, μόνιμο ή σε εφεδρεία Αξιωματικό των τριών κλάδων των ΕΔ εφ' όσον δεν έχει παρέλθει 5ετία από το

Αριθμός απόφασης: 435/2019

χρόνο αποστρατείας του.». Εξάλλου, στο άρθρο 9 των Ειδικών Όρων της Διακήρυξης αναφέρεται ότι: «Ο ανάδοχος υποχρεούται στη διάθεση των μέσων / εξοπλισμού / μηχανημάτων / προσωπικού και υλικών (λ.χ. υλικό για ψηφματοβολή) προκειμένου να είναι σε θέση να καλύπτει τεχνικά τις απαιτήσεις για τις κατηγορίες εργασιών της ΠΕΔ. Δεδομένου ότι οι εργασίες αφορούν σε οποιοδήποτε εσωτερικό / εξωτερικό τμήμα της κατασκευής (για όλα τα πλοία και πλωτά μέσα ανεξάρτητα από τον τύπο τους) οι ενδεχόμενες απαιτήσεις για ανέγερση ικριωμάτων, χρήση γερανοφόρου ανυψωτικού μηχανήματος ή καταλλήλου αναβατορίου αποτελούν υποχρέωση του εργολάβου. Σε περίπτωση αδυναμίας διαθέσεως του απαραίτητου εξοπλισμού / μέσων και προσωπικού για την εκτέλεση όλων των εργασιών, θα κηρύσσεται έκπτωτος και θα επωμίζεται το σύνολο των υποχρεώσεων που απορρέουν από την ισχύουσα νομοθεσία». Τέλος, στο Παράρτημα Β ΠΡΟΣΘΗΚΗ 1 της διακήρυξης περιλαμβάνεται Πίνακας Περιεχομένου Προσφορών και δη α. Δικαιολογητικών Συμμετοχής, β. Τεχνικής προφοράς, στα οποία, μεταξύ άλλων, περιλαμβάνεται και «Υπεύθυνη δήλωση (Ν. 1599/86) όπου θα αναφέρεται ότι ο συμμετέχων: α. διαθέτει όλα τα απαιτούμενα μέσα/εξοπλισμό/μηχανήματα/προσωπικό για την ανάληψη των εργασιών της παρούσης Διακήρυξης, β. διατηρεί τη δυνατότητα να εκτελέσει ταυτόχρονα τουλάχιστον ένα είδος εργασίας από τον πίνακα 1 και δύο είδη εργασιών από τον πίνακα 2 Προσθήκης 5 Παραρτήματος «Β» παρούσης (οι εργασίες δύναται να αφορούν διαφορετικά σκάφη), επιτυγχάνοντας την αντίστοιχη καθοριζόμενη δυναμικότητα, στον Ναύσταθμο ...και ευρύτερη περιοχή ...και στον Ναύσταθμο ....», γ. Οικονομικής Προφοράς και δ. Δικαιολογητικών Κατακύρωσης. Στον Πίνακα των Δικαιολογητικών Κατακύρωσης περιλαμβάνονται, μεταξύ άλλων, και τα εξής: «7. Κατάσταση του προσωπικού που προτίθεται να απασχολήσει ως υποψήφιος εργολάβος για την υλοποίηση της σύμβασης (είτε ανήκουν απευθείας στην επιχείρηση του προσφέροντος, είτε συνεργάζονται άμεσα), και στις τεχνικές του υπηρεσίες. Σε περίπτωση που θα τροποποιηθεί ποσοτικά ή ποιοτικά το απαιτούμενο για την ολοκλήρωση της εργολαβίας προσωπικό, οφείλει να προσκομίσει στην Υπηρεσία νέα ενημερωμένη κατάσταση του προσωπικού και των τεχνικών υπηρεσιών αυτών», «Για τον τεχνικό ασφαλείας αλλά και για το προσωπικό

Αριθμός απόφασης: 435/2019

που δεν ανήκει στην επιχείρηση και που ο ανάδοχος θα απασχολήσει για την εκτέλεση του ανατιθέμενου έργου, η συνεργασία τους θα πρέπει να αποδεικνύεται με τιμολόγια - αποδείξεις παροχής υπηρεσιών και με συμβάσεις παροχής υπηρεσιών για όλο το χρονικό διάστημα της συνεργασίας του αναδόχου με το ...», «Τις συμβάσεις εργασίας με τις οποίες έχει προσλάβει και απασχολεί το προσωπικό του για την εκτέλεση του συγκεκριμένου έργου», «Αντίγραφα των πτυχίων και των πιστοποιητικών του Τεχνικού Ασφαλείας και του Επιθεωρητή επιχρισμάτων πιστοποιημένου τουλάχιστον κατά «Level 2» από διεθνώς αναγνωρισμένο οργανισμό (π.χ. FROSIO, NACE, ICorr, SSPC, BGAS), που θα διαθέτει και θα χρησιμοποιεί ο ανάδοχος καθ' όλη τη διάρκεια των εργασιών. (Υποβάλλονται μόνο στην περίπτωση που υποβλήθηκε η Υπεύθυνη Δήλωση του πεδίου 4 της Τεχνικής προσφοράς)» και «Σε περίπτωση που ο προσφέρων προτίθεται να εκτελέσει τη σύμβαση στηριζόμενος στις τεχνικές δυνατότητες και άλλων επιχειρήσεων, πρέπει να υποβάλει έγγραφη δέσμευση του νόμιμου εκπροσώπου των επιχειρήσεων αυτών ότι θα θέσουν στη διάθεσή του τα αναγκαία προς τούτο μέσα και θα εκτελέσουν κάθε απαιτούμενη εργασία.». Από τους άνω αναφερόμενους όρους της διακήρυξης προκύπτει ότι η αναθέτουσα αρχή προσδιορίζει επ' ακριβώς τα δικαιολογητικά που πρέπει να προσκομίσουν οι διαγωνιζόμενοι για να αποδείξουν την επάρκεια και τον εξοπλισμό τους και αφετέρου την εκπαίδευση και την επάρκεια του προσωπικού τους. Συνεπώς αν ο ανάδοχος, παρά την κατάθεση της υπεύθυνης δήλωσης, δεν διαθέτει, τελικά, τον απαιτούμενο εξοπλισμό και το ανθρώπινο δυναμικό, τα οποία, αμφότερα, θα του επιτρέψουν να ανταποκριθεί με σαφώς προσδιορισμένη συχνότητα που θέτει η διακήρυξη στην εκτέλεση των, επίσης, σαφώς προσδιορισμένων εργασιών (ενός είδους εκ του πίνακα 1 και δύο ειδών εργασιών από τον πίνακα 2 της Προσθήκης 5 του Παραρτήματος «B» της Διακήρυξης), τότε δεν θα του ανατεθεί η σύμβαση. Κατά συνέπεια απορριπτέος ως αβάσιμος τυγχάνει και ο τρίτος λόγος της προδικαστικής προσφυγής.

14. Επειδή, επί του τέταρτου λόγου προσφυγής ότι, δηλαδή, μολονότι το αντικείμενο του διαγωνισμού αφορά σε πλωτά μέσα και πλωτές δεξαμενές, εντούτοις στο άρθρο 8§7 των ειδικών όρων η διακήρυξη επιτρέπει στους διαγωνιζόμενους να επικαλεσθούν στον κύκλο εργασιών τους και

Αριθμός απόφασης: 435/2019

εργασίες σε δεξαμενές ξηράς, που ουδεμία σχέση έχουν με το αντικείμενο του διαγωνισμού, κρίνεται αβάσιμος. Συγκεκριμένα, στο άρθρο 8§2 εδ. α του τεύχους της διακήρυξης «Ειδικό Όροι» αναφέρεται ότι «οι διαγωνιζόμενοι οικονομικοί φορείς θα πρέπει να είναι εγγεγραμμένοι στο Ειδικό Μητρώο Επιχειρήσεων, Ναυπήγησης ..... σε κατηγορία κατατάξεως απολύτως σχετική και ταυτιζόμενη με το αντικείμενο του παρόντος διαγωνισμού και συγκεκριμένα για εργασίες βαφής και καθαρισμού σε πλοία πλωτά μέσα και δεξαμενές ....». Περαιτέρω στην παρ. 7 του αυτού άρθρου 8 αναφέρεται ότι «Οι συμμετέχοντες θα υποβάλλουν επίσημα στοιχεία που θα πιστοποιούν τον κύκλο εργασιών της εταιρίας ..... σε πλοία ή / και πλωτές δεξαμενές ή/ και δεξαμενές ξηράς.....». Κατά δήλωση της αναθέτουσας αρχής, ο αριθμός των υφισταμένων πλωτών δεξαμενών είναι περιορισμένος. Επιπρόσθετα, ενδέχεται να υφίστανται κατάλληλοι ενδιαφερόμενοι οικονομικοί φορείς, οι οποίοι εναρμονίζονται με τις σύγχρονες τεχνικές απαιτήσεις και δύνανται να αναλάβουν την υπόψη εργολαβία, που όμως δεν κατέχουν κύκλο εργασιών σε πλωτές δεξαμενές (εγγεγραμμένοι στο αντίστοιχο ειδικό μητρώο επιχειρήσεων ναυπήγησης, μετατροπής, επισκευής και συντήρησης πλοίου, και σε Κατηγορία Κατατάξεως απολύτως σχετική και ταυτιζόμενη με το αντικείμενο του υπόψη Διαγωνισμού και συγκεκριμένα για εργασίες βαφής και καθαρισμού σε πλοία / πλωτά μέσα και δεξαμενές ως αντίστοιχο άρθρο 8 παρ. 2 διακήρυξης). Οι απαιτούμενες εργασίες για προετοιμασία των μεταλλικών επιφανειών (λ.χ. εκτέλεση αμμοβολών) καθαρισμό / βαφή δεξαμενών ξηράς είναι συναφείς με τις αντίστοιχες και ανάλογες σε πλωτές δεξαμενές από πλευράς συνθηκών/περιβάλλοντος, στο οποίο θα κληθεί να εργαστεί/λειτουργήσει το προσωπικό του αναδόχου (διαστάσεων χώρων/συνολικού όγκου και ιδιαιτεροτήτων/εμποδίων/διαμορφώσεων). Υπό τα ανωτέρω δεδομένα, ο προσβαλλόμενος όρος δεν κρίνεται φωτογραφικός για την εξυπηρέτηση αυτών που δεν έχουν εκτελέσει εργασίες σε πλωτές δεξαμενές, αλλά σε δεξαμενές ξηράς, όπως αόριστα προβάλλει ο προσφεύγων. Αντίθετα κρίνεται ότι στοχεύει στην εξυπηρέτηση του ανταγωνισμού, αφού δίδει τη δυνατότητα συμμετοχής στον προκείμενο διαγωνισμό κατάλληλων οικονομικών φορέων με κύκλο εργασιών που περιλαμβάνουν, εκτός των άλλων, και εκτελούμενες σε δεξαμενές ξηράς.

Αριθμός απόφασης: 435/2019

Κατά συνέπεια και ο τέταρτος λόγος της εξεταζόμενης προδικαστικής προσφυγής κρίνεται απορριπτέος ως αβάσιμος.

15. Επειδή, όσον αφορά τον πέμπτο λόγο της προσφυγής ότι, δηλαδή, εφόσον δεν περιλαμβάνονται εργασίες επιχρισμάτων τοίχων και σκελετού ενός κτιρίου στην υπό ανάθεση σύμβαση, προς αποφυγή αμφισβητήσεων ή παρερμηνειών ο όρος «επιχρίσματα» θα πρέπει να αφαιρεθεί από τον τίτλο και το αντικείμενο της προσβαλλόμενης διακήρυξης, κρίνεται και αυτός αβάσιμος. Ειδικότερα, ως υποστηρίζει και η αναθέτουσα αρχή, στο τεύχος της διακήρυξης ο όρος «επίχρισμα» δεν συσχετίζεται με *«επικάλυψη των τοίχων και του σκελετού ενός κτιρίου με ένα ή περισσότερα στρώματα κονιάματος»*, όπως επικαλείται ο προσφεύγων. Ο όρος επίχρισμα για την υπό ανάθεση σύμβαση αφορά χωρίς αμφισημία «βαφή» και «χρώμα» εσωτερικών / εξωτερικών χώρων των ...πλοίων, των πλωτών μέσων και των πλωτών δεξαμενών που ανήκουν στο .... Κατά συνέπεια και ο πέμπτος λόγος της εξεταζόμενης προδικαστικής προσφυγής κρίνεται απορριπτέος.

16. Επειδή, λαμβανομένων υπόψη όσων αναπτύχθηκαν στις παραπάνω σκέψεις η εξεταζόμενη προδικαστική προσφυγή κρίνεται απορριπτέα ως αβάσιμη, η δε ασκηθείσα παρέμβαση κρίνεται απορριπτέα ως απαράδεκτη.

17. Επειδή, με βάση την προηγούμενη σκέψη θα πρέπει να καταπέσει το με στοιχεία ...παραβόλο, ποσού 4.600,00 €.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

Απορρίπτει την προδικαστική προσφυγή.

Απορρίπτει την παρέμβαση.

Ορίζει την κατάπτωση του με στοιχεία ...παραβόλου, ποσού 4.600,00 €.

Κρίθηκε και αποφασίσθηκε στον Άγ.Ιωάννη Ρέντη στις 8-4-2019 και εκδόθηκε την 22-4-2019.

Η ΠΡΟΕΔΡΟΣ

Η ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

ΚΟΥΡΗ ΣΤΑΥΡΟΥΛΑ

ΝΙΚΟΛΑΪΔΟΥ ΑΝΘΟΥΛΑ